

SEANCE DU MERCREDI 16 DÉCEMBRE 1981
VERGADERING VAN WOENSDAG 16 DECEMBER 1981ASSEMBLEE
PLENAIRE VERGADERING

CONGES :

Page 53.

COMMUNICATIONS :

Page 53.

Cour des comptes :

- a) Délibérations;
- b) Communications.

Crédit maritime.

PROJET DE LOI (Discussion) :

Projet de loi réglant temporairement les baux et autres conventions concédant la jouissance d'un immeuble.

Discussion générale. — *Orateurs* : MM. Van Rompaey, rapporteur, S. Moureaux, Van In, de Clippele, Vanderpoorten, Vercaigne, M. Ph. Moureaux, ministre de la Justice et des Réformes institutionnelles, p. 53.

Discussion et vote des articles :

A l'article 2 : *Orateurs* : MM. Hatry, de Clippele, p. 58.

A l'article 6bis (nouveau) : *Orateurs* : MM. Van In, Van Rompaey, rapporteur, p. 61.

PROJET DE LOI (Vote) :

Projet de loi réglant temporairement les baux et autres conventions concédant la jouissance d'un immeuble, p. 62.

ORDRE DES TRAVAUX :

Page 63.

PROPOSITION (Dépôt) :

Page 63.

M. C. De Clercq. — Proposition de révision du titre II de la Constitution par l'insertion d'un article 24bis relatif aux droits économiques et sociaux.

Ann. parl. Sénat — Session ordinaire 1981-1982
Parlem. Hand. Senaat — Gewone zitting 1981-1982

VERLOF :

Bladzijde 53.

MEDEDELINGEN :

Bladzijde 53.

Rekenhof :

- a) Besluiten;
- b) Mededelingen.

Scheepskrediet.

ONTWERP VAN WET (Bespreking) :

Ontwerp van wet tot tijdelijke regeling van de huur- en andere overeenkomsten die het genot van een onroerend goed verlenen.

Algemene bespreking. — *Sprekers* : de heren Van Rompaey, rapporteur, S. Moureaux, Van In, de Clippele, Vanderpoorten, Vercaigne, de heer Ph. Moureaux, minister van Justitie en Institutionele Hervormingen, blz. 53.

Beraadslaging en stemming over de artikelen :

Bij artikel 2 : *Sprekers* : de heren Hatry, de Clippele, blz. 58.

Bij artikel 6bis (nieuw) : *Sprekers* : de heren Van In, Van Rompaey, rapporteur, blz. 61.

ONTWERP VAN WET (Stemming) :

Ontwerp van wet tot tijdelijke regeling van de huur- en andere overeenkomsten die het genot van een onroerend goed verlenen, blz. 62.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN :

Bladzijde 63.

VOORSTEL (Indiening) :

Bladzijde 63.

De heer C. De Clercq. — Voorstel tot herziening van titel II van de Grondwet, door invoeging van een artikel 24bis betreffende de economische en sociale rechten.

PROPOSITIONS DE LOI (Dépôt) :

Page 63.

M. C. De Clercq :

- a) Proposition de loi portant reconnaissance des administrations chargées de la gestion du temporel du culte orthodoxe;
- b) Proposition de loi relative au petit chômage pour cause de comparution personnelle devant le tribunal;
- c) Proposition de loi complétant la loi du 20 septembre 1948 portant organisation de l'économie;
- d) Proposition de loi portant approbation de la Charte sociale européenne;
- e) Proposition de loi modifiant la loi du 3 juillet 1978 relative aux contrats de travail;
- f) Proposition de loi relative à la protection du symbole et de l'emblème olympiques;
- g) Proposition de loi modifiant la loi du 29 mai 1952 organique du Conseil national du Travail.

MM. du Monceau de Bergendal et Tilquin. — Proposition de loi relative à la publication des fonctions ou mandats exercés en Belgique ou à l'étranger par les membres du Parlement, les députés permanents des provinces, les bourgmestres et les échevins.

M. Cooreman. — Proposition de loi tendant à la relance des investissements et de l'emploi.

Mme Hanquet. — Proposition de loi organisant le règlement des créances alimentaires par l'intermédiaire d'un Office national des créances alimentaires.

MM. Poma et Lallemand. — Proposition de loi relative à l'interruption de grossesse et suspension des articles 350, 351, 352, 353 et 383, alinéa 5, et suivants du Code pénal.

M. Lagasse :

- a) Proposition de loi modifiant l'article 6 de la loi spéciale du 8 août 1980 de réformes institutionnelles;
- b) Proposition de loi complétant la loi du 5 décembre 1968 sur les conventions collectives de travail et les commissions paritaires en vue d'adapter les institutions paritaires aux régions créées par l'article 107quater de la Constitution;
- c) Proposition de loi relative à la motivation des actes des autorités administratives.

MM. Lagasse et J. Peetermans. — Proposition de loi complétant l'article 7, § 3, de la loi du 2 août 1963 sur l'emploi des langues en matière administrative.

M. Lagasse. — Proposition de loi modifiant l'article 1690 du Code civil relatif aux conditions d'opposabilité aux tiers de la cession de créance, ainsi que les articles 1295 et 2075 du même Code.

VOORSTELLEN VAN WET (Indiening) :

Bladzijde 63.

De heer C. De Clercq :

- a) Voorstel van wet tot erkenning van de besturen belast met het beheer van de temporalien van de orthodoxe eredienst;
- b) Voorstel van wet betreffende klein verlet bij persoonlijk verschijnen voor het gerecht;
- c) Voorstel van wet tot aanvulling van de wet van 20 september 1948 houdende organisatie van het bedrijfsleven;
- d) Voorstel van wet tot goedkeuring van het Europees Sociaal Handvest;
- e) Voorstel van wet tot wijziging van de wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten;
- f) Voorstel van wet tot bescherming van het olympisch symbool en de olympische emblemen;
- g) Voorstel van wet houdende wijziging van de wet van 29 mei 1952 tot inrichting van de Nationale Arbeidsraad.

De heren du Monceau de Bergendal en Tilquin. — Voorstel van wet betreffende de bekendmaking van de ambten of mandaten in België of in het buitenland uitgeoefend door de leden van het Parlement, de leden van de bestendige deputatie van de provincieraaden, de burgemeesters en de schepenen.

De heer Cooreman. — Voorstel van wet strekkende tot relance van de investeringen en de tewerkstelling.

Mevrouw Hanquet. — Voorstel van wet tot regeling van alimentatievorderingen door bemiddeling van een Rijksbureau voor Alimentatievorderingen.

De heren Poma en Lallemand. — Voorstel van wet betreffende zwangerschapsafbreking en opschorting van de artikelen 350, 351, 352, 353 en 383, vijfde lid, en volgende van het Strafwetboek.

De heer Lagasse :

- a) Voorstel van wet tot wijziging van artikel 6 van de bijzondere wet tot hervorming der instellingen van 8 augustus 1980;
- b) Voorstel van wet tot aanvulling van de wet van 5 december 1968 betreffende de collectieve arbeidsovereenkomsten en de paritaire commissies, ten einde de paritaire organen aan te passen aan de gewesten ingesteld bij artikel 107quater van de Grondwet;
- c) Voorstel van wet betreffende de motivering van bestuursrechtelijke handelingen.

De heren Lagasse en J. Peetermans. — Voorstel van wet tot aanvulling van artikel 7, § 3, van de wet van 2 augustus 1963 op het gebruik van de talen in bestuurszaken.

De heer Lagasse. — Voorstel van wet tot wijziging van artikel 1690 van het Burgerlijk Wetboek betreffende de voorwaarden waaronder een overdracht van schuldvordering aan derden kan worden tegengeworpen, en tot wijziging van de artikelen 1295 en 2075 van hetzelfde Wetboek.

PRESIDENCE DE M. LEEMANS, PRESIDENT

VOORZITTERSCHAP VAN DE HEER LEEMANS, VOORZITTER

M. Coen, secrétaire, prend place au bureau.

De heer Coen, secretaris, neemt plaats aan het bureau.

Le procès-verbal de la dernière séance est déposé sur le bureau.

De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.

La séance est ouverte à 14 h 10 m.

De vergadering wordt geopend te 14 u. 10 m.

CONGES — VERLOF

MM. de Bruyne, en raison de devoirs administratifs; C. De Clercq, T. Declercq et Goossens, en raison d'autres devoirs; Hismans, pour raison de santé, demandent d'excuser leur absence à la présente séance.

Afwezig met bericht van verhindering : de heren de Bruyne, wegens ambtelijke plichten; C. De Clercq, T. Declercq en Goossens, wegens andere plichten; Hismans, wegens gezondheidsredenen.

— Pris pour information.

Voor kennisgeving.

COMMUNICATIONS — MEDEDELINGEN

Cour des comptes — Rekenhof

Délibérations — Besluiten

M. le Président. — Conformément à l'article 14 modifié de la loi du 29 octobre 1846, la Cour des comptes transmet au Sénat, par dépêches des 5 août et 2 septembre 1981, les délibérations du Conseil des ministres des 13 et 17 juillet 1981 :

1° N° 146, au sujet de la pension de retraite accordée à M. Hardt Hubert, ancien professeur de l'enseignement secondaire subventionné;

Overeenkomstig het gewijzigde artikel 14 van de wet van 29 oktober 1846, zendt het Rekenhof aan de Senaat, bij dienstbrieven van 5 augustus en 2 september 1981, de besluiten van de Ministerraad d.d. 13 en 17 juli 1981 :

1° Nr. 146, in verband met het rustpensioen, toegekend aan de heer Hardt Hubert, oud-leraar in het gesubsidieerd secundair onderwijs;

2° N° 147, au sujet de l'octroi d'une pension à Vandevoorde Anna M.J., épouse De Smedt, ex-classeur à l'administration des Postes.

2° Nr. 147, in verband met de toekenning van een pensioen aan Vandevoorde Anna M.J., echtgenote De Smedt, gewezen klasseerder bij het bestuur der Posterijen.

— Renvoi à la commission des Finances.

Verwezen naar de commissie voor de Financiën.

M. le Président. — Il est donné acte de cette communication au premier président de la Cour des comptes.

Van deze mededeling wordt aan de eerste voorzitter van het Rekenhof akte gegeven.

Communications — Mededelingen

M. le Président. — En application de la procédure exposée au premier alinéa de l'introduction de son 119° Cahier d'observations, fascicule 1er, la Cour des comptes transmet au Sénat par dépêches des 2 septembre et 25 novembre 1981, des communications relatives :

— A la mise en vigueur de nouvelles dispositions en matière de chômage;

Bij toepassing van de procedure uiteengezet in het eerste lid van de inleiding tot zijn 119e Boek van Opmerkingen, deel I, zendt het Rekenhof aan de Senaat, bij dienstbrieven van 2 september en 25 november 1981, mededelingen betreffende :

— Het ten-uitvoer-leggen van nieuwe bepalingen omtrent de werkloosheid;

— A l'acquisition envisagée par la Régie des Bâtiments de l'immeuble « Centre Albert » à Charleroi;

— De door de Regie der Gebouwen overwogen aankoop van het gebouw « Centre Albert » te Charleroi;

— Aux directives du ministre de l'Education nationale (secteur français) en vue d'accélérer l'octroi des subventions de fonctionnement des options groupées lors du passage des établissements du type II (enseignement traditionnel) au type I (enseignement rénové).

— De richtlijnen van de minister van Nationale Opvoeding (Franse sector) om het verlenen van werkingssubsidies voor gegroepeerde opties bij het overgaan van instellingen van type II (traditioneel onderwijs) naar type I (vernieuwd onderwijs), te bespoedigen.

— Renvoi à la commission des Finances.

Verwezen naar de commissie voor de Financiën.

M. le Président. — Il est donné acte de cette communication au premier président de la Cour des comptes.

Van deze mededeling wordt aan de eerste voorzitter van het Rekenhof akte gegeven.

Crédit maritime — Scheepskrediet

M. le Président. — Par dépêche du 15 octobre 1981, le ministre des Communications transmet au Sénat, conformément à l'article 8 de la loi du 23 août 1948, relatif à l'organisation du crédit maritime, le rapport sur les opérations de crédit au cours de l'exercice 1980.

Bij dienstbrief van 15 oktober 1981 zendt de minister van Verkeerswezen aan de Senaat, overeenkomstig artikel 8 van de wet van 23 augustus 1948 betreffende de inrichting van het scheepskrediet, het verslag over de kredietverrichtingen tijdens het jaar 1980.

— Dépôt au Greffe.

Neergelegd ter Griffie.

ONTWERP VAN WET TOT TIJDELIJKE REGELING VAN DE HUUR- EN ANDERE OVEREENKOMSTEN DIE HET GENOT VAN EEN ONROEREND GOED VERLENEN

Algemene beraadslaging en stemming over de artikelen

PROJET DE LOI REGLANT TEMPORAIREMENT LES BAUX ET AUTRES CONVENTIONS CONCEDANT LA JOUISSANCE D'UN IMMEUBLE

Discussion générale et vote des articles

De Voorzitter. — Aan de orde is de bespreking van het ontwerp van wet tot tijdelijke regeling van de huur- en andere overeenkomsten die het genot van een onroerend goed verlenen.

Nous abordons l'examen du projet de loi réglant temporairement les baux et autres conventions concédant la jouissance d'un immeuble.

De algemene beraadslaging is geopend.

La discussion générale est ouverte.

Het woord is aan de heer Van Rompaey die mondeling verslag uitbrengt.

De heer Van Rompaey, rapporteur. — Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de minister, dames en heren, uw speciale commissie besprak gisteren en vandaag het door de Kamer van volksvertegenwoordigers overgezonden ontwerp tot tijdelijke regeling van de huur- en andere overeenkomsten die het genot van een onroerend goed verlenen.

In zijn inleiding verwijst de vertegenwoordiger van de minister naar de memorie van toelichting, opnieuw eraan herinnerend dat ingevolge de politieke gebeurtenissen van de laatste maanden een heruitgave van de uitzonderingswet van 23 december 1980 noodzakelijk is.

Het ontwerp betreffende de definitieve regeling inzake huurovereenkomsten is niet tijdig klaargekomen. Derhalve is er een conservatoire maatregel noodzakelijk. Dat is de bedoeling van dit ontwerp.

De regering heeft van deze gelegenheid gebruik gemaakt om een definitieve bepaling over de aanpassing van de huurprijs in het ontwerp in te lassen, dit om een onachtzaamheid in het verleden — de wet van 23 december 1980 had een dergelijke bepaling opgeheven — weer goed te maken.

De Kamer is de regering hierin niet gevolgd en heeft artikel 2 van het oorspronkelijk ontwerp niet aanvaard.

Anderzijds heeft de Kamer een amendement aangenomen waarbij paragraaf 1 van het nieuw artikel 2 wordt aangevuld met de volgende bepaling : « De aanpassing zal slechts eenmaal per jaar kunnen geschieden, op de verjaardag van de sluiting van de huurovereenkomst, voor alle overeenkomsten die na 1 januari 1981 werden aangegaan. Voor de vroeger gesloten huurovereenkomsten kan de jaarlijkse aanpassing vanaf 1 januari 1982 geschieden. »

In plaats van de algemene bespreking chronologisch te verslagen menen wij er goed aan te doen — duidelijkheidshalve — de gehouden beschouwingen en de gemaakte opmerkingen te groeperen rond de benaderde knelpunten.

1. De bevoegdheid van de Senaat in deze materie.

Steunende op artikel 6, IV, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming van de instellingen acht een lid de Senaat onbevoegd, vermits de huisvesting behoort tot de bevoegdheid van de gewesten en dit ontwerp betrekking heeft op woonmodaliteiten en niet de verhouding verhuurder-huurder regelt. Deze stelling wordt echter door verschillende leden betwist. Bij stemming spreken zeventien leden zich uit voor de bevoegdheid van de Senaat ter zake en twee leden voor de onbevoegdheid.

2. Een definitieve regeling inzake huurovereenkomst.

De meeste leden spreken de wens uit dat zo spoedig mogelijk een definitieve wet inzake huurovereenkomsten zou worden goedgekeurd en dat er een einde zou worden gemaakt aan de jaarlijks terugkerende heruitgave van de uitzonderingswet.

Persoonlijk mag ik de Senaat niet in onwetendheid laten over de onverdroten ijver die de Kamer aan de dag heeft gelegd om tot een definitieve regeling te komen.

Op 30 mei 1978 werd het eerste regeringsontwerp ingediend. Op 4 oktober 1978 werd bij wijze van amendement een nieuw ontwerp ingediend. Op 11 juli 1979 werd het verslag ter tafel gelegd. Op 17 oktober 1979 verstrekt de Raad van State zijn advies. Tijdens het reces werd ter voorbereiding van de laatste bespreking die in het vooruitzicht werd gesteld op 23 december jl. een werkdocument opgesteld. De regering nam echter ontslag op 21 september.

Sommige leden beklagen er zich over dat elk jaar op het laatste ogenblik een ontwerp van huurwetgeving moet worden goedgekeurd. Enkele leden zijn wel van oordeel dat er iets moet gebeuren in het belang van de ongeveer 2 miljoen huurders; anderen zien de noodzaak niet in van een blokkering van de huurprijs.

3. De investeringen in woningen.

Een lid, hierin bijgevalen door andere leden, beschouwt dit ontwerp als één van de oorzaken, naast de hoge intresten, grondprijzen, bouwkosten en kadastraal inkomen, van de ontmoediging bij de investeerders. Iedereen aarzelt om nog in woningen te investeren. Dit is het negatief gevolg van dit ontwerp, zo meent dit lid.

Ter staving van zijn thesis, verwijst dit lid naar toestanden in Frankrijk, Groot-Brittannië en Zweden en citeert hierbij de statistieken.

4. De verhouding huurder-verhuurder.

Hierover worden tegenstrijdige standpunten ingenomen. Sommige leden zien in dit ontwerp overduidelijk offers die aan de verhuurder-eigenaar worden gevraagd. Een ander lid vestigt er de aandacht op dat in deze crisistijd ook van de huurders grote offers worden gevraagd.

Mag ik persoonlijk erop wijzen dat het Wetboek der inkomstenbelastingen nog altijd in een forfaitaire aftrek van 40 pct. uit hoofde van onderhouds- en herstellingswerken voorziet, onverschillig of deze werken al dan niet worden uitgevoerd? Indien in de toekomst deze forfaitaire aftrek zou vervangen worden door een aftrek of afschrijving van de herstellings- en onderhoudskosten, al naargelang het geval, dan zou niet alleen de inspanning-leverende eigenaar beloond worden, maar tevens zou het woningpatrimonium verbeterd worden en de tewerkstelling zou er niet slecht bij varen.

Een ander lid merkt op dat deze uitzonderingswet van korte duur dikwijls een beletsel is voor de huurder, die zelf verbeteringswerken wenst uit te voeren om een subsidiëring die in sommige gemeenten bestaat te kunnen genieten. Een dergelijke subsidiëring stelt doorgaans als voorwaarde dat de huurder over een huurovereenkomst van langere duur beschikt. De verhuurder echter stemt doorgaans niet in met een dergelijke overeenkomst omdat hij niet zeker is welke uitzonderingswetgeving het volgende jaar zal gelden.

Tegenover degenen die dit ontwerp als een veilige waarborg voor de huurders beschouwen, verdedigen andere leden dat precies dit ontwerp de huurders benadeelt, hierbij het voorbeeld aanhalend dat de verhuurder nu wel verplicht is elk jaar de huurprijs te verhogen, terwijl hij dit anders wellicht niet met dezelfde regelmaat zou gedaan hebben.

5. Beperking van de geldigheidsduur.

Nu het beleid van de nieuwe regering ter zake nog niet duidelijk is, wensen sommige leden de geldigheidsduur van deze nieuwe wet te beperken tot drie maanden. Andere leden zien het nut van deze beperking niet in omdat, indien de toestand na een zekere tijd grondig zou gewijzigd zijn, niets belet deze nieuwe wet te wijzigen of af te schaffen.

6. Aanpassing van de huurprijs.

Sommige leden achten de aanpassing van de huurprijs met 6 pct. te laag omdat dit percentage beneden de te verwachten inflatie blijft. Een lid antwoordt hierop dat er van vele mensen nog groter offers worden gevraagd.

7. De vereenvoudigde procedure.

Een lid verwijst naar de vroeger bestaande vereenvoudigde procedure volgens welke de verzoening verplicht was, in geval van akkoord tussen de partijen dit akkoord onmiddellijk uitvoerbaar was, en bij gemis aan een akkoord de betwisting zeer vlug en eenvoudig voor de vrederechter kon worden gebracht. Het lid betreurt dat deze procedure werd afgeschaft en stelt voor deze opnieuw in te voeren.

8. De opheffing van de wet van 23 december 1980.

In dit verband spreekt een lid zijn ongerustheid uit over de gevolgen van deze opheffing. Het lid vreest dat er een vacuüm zou ontstaan voor alle overeenkomsten die vóór die datum zouden zijn gesloten zodanig dat alle betwistingen die op die periode betrekking hebben niet meer onder toepassing zouden vallen van enige wetgeving behalve de nieuwe wet.

De vertegenwoordiger van de minister verwijst naar de rechtsleer ter zake verschenen in de *Journal des Tribunaux* van 28 februari 1981.

Deze commentaar luidt als volgt :

« En droit civil, les effets de l'abrogation sont instantanés, c'est-à-dire que la loi est effacée pour l'avenir. Les faits nouveaux ne sont plus régis par elle, mais les faits anciens continuent de l'être. »

C'est l'application normale du principe de la non-rétroactivité des lois. Il en résulte notamment :

1. Qu'il est toujours possible au bailleur d'exiger le paiement de loyers arriérés dans les limites de la prescription, sur fondement des lois antérieures; comme il appartient au preneur de réclamer la restitution de loyers illicites payés sous l'empire de ces lois;

2. Qu'ils doivent tenter leur action désormais selon le Code judiciaire et non plus sous la forme de la procédure spéciale, instituée par les lois précédentes, procédure qui n'est plus praticable. »

Hier kan worden aan toegevoegd dat ter zake de algemene regels met betrekking tot de niet-retroactiviteit van de wet van kracht zijn.

Zo kom ik tot de artikelsgewijze bespreking.

Artikel 1 : Dit artikel werd zonder opmerkingen aangenomen met 14 stemmen bij 3 onthoudingen.

Artikel 2 : Betreffende paragraaf 2 stelde een lid de vraag of er statistische gegevens voorhanden waren in verband met verhogingen van de huurprijs die werden toegestaan ingevolge het uitvoeren van verbeterings- of verbouwingswerken door diegene die het genot van het goed verschaft.

De vertegenwoordiger van de minister antwoordt hierop dat geen statistische gegevens voorhanden zijn.

Een lid laat in hetzelfde verband opmerken dat het wenselijk zou zijn te voorzien in de wijziging van de huurprijs indien de huurder wezenlijke verbeterings- of verbouwingswerken aan het pand zou aanbrengen. Het lid verklaart geen amendement ter zake te zullen indienen maar vraagt dat hierop de aandacht zou worden gevestigd wanneer het definitief ontwerp inzake huurovereenkomst zal worden onderzocht.

Een lid dient een amendement in met de bedoeling in paragraaf 1 van dit artikel de woorden « voor de periode van 1 januari 1982 tot 31 december 1982 » te vervangen door de woorden « voor de periode van 1 januari 1982 tot 31 maart 1982 ».

Het lid verantwoordde dit amendement als volgt : « Enerzijds moet worden vermeden dat er een brutale breuk ontstaat in de wetgeving; anderzijds moet de toekomstige regering in staat worden gesteld om ter zake maatregelen voor te stellen in overeenstemming met het beleid waartoe zij zal besluiten en dat zij aan het Parlement zal voorleggen. »

Een lid deed opmerken dat de huidige methode om jaarlijks een uitzonderingswet goed te keuren een slechte methode is, die bovendien nog slechter zou worden indien het bovengenoemd amendement zou worden aanvaard, want dan zou er gevaar kunnen bestaan dat er om de drie maanden een dergelijke uitzonderingswetgeving moet komen.

Bovengenoemd amendement werd verworpen met 14 stemmen tegen 5.

Bij hetzelfde artikel in § 1, laatste regel, wordt een amendement ingediend strekkende tot vervanging van het cijfer « 6 pct. » door het cijfer « 7,5 pct. ».

Dit amendement werd verantwoord als volgt : « Het is de bedoeling van de wet om de bedragen aan te passen naar evenredigheid van de schommelingen van de consumptieprijzen. Voor november 1980 was dat indexcijfer echter 146,64 en voor november 1981 158,06, dit is een verschil van 11,42 punt, of 7,78 pct. meer. Het is dus zeer redelijk de bedragen te vermeerderen met 7,5 pct. »

Bij deze gelegenheid liet een lid opmerken dat deze wet een specifiek voorwerp heeft en trouwens een uitzonderingswet is. Daarom zou het redelijk zijn dat een onderscheid wordt gemaakt al naargelang het gaat om panden die sinds lang aan dezelfde huurder worden verhuurd enerzijds en panden waarvan de huurovereenkomst van recentere datum is anderzijds. Het lid is van mening dat voor de eerste soort panden er een regeling zou moeten worden ingebouwd waardoor de huurprijs op een billijker wijze zou kunnen worden aangepast.

Dit laatste amendement werd verworpen met 15 stemmen bij 2 onthoudingen.

Artikel 2 werd aangenomen met 13 stemmen tegen 2 bij 3 onthoudingen.

Een lid sprak de vrees uit dat het principe van het bedingen van een nieuwe huurprijs bij het sluiten van een nieuwe huurovereenkomst met een nieuwe huurder in het gedrang wordt gebracht door de aanvaarding in de Kamer van volksvertegenwoordigers van een amendement bij artikel 2, § 1. Hij wenst duidelijkheid. Ingevolge dit amendement immers zal een eigenaar die een bepaalde interpretatie van de wet heeft nageleefd, namelijk dat hij bij het sluiten van een nieuwe overeenkomst geen nieuwe huurprijs heeft bedongen, benadeeld worden vermits hij de verhoging van 6 pct. slechts zal kunnen vragen vanaf de verjaardag van het sluiten van de huurovereenkomst. Een eigenaar evenwel die in dezelfde omstandigheden bij de nieuwe huurder een nieuwe huurprijs heeft bedongen, zal eveneens gerechtigd zijn de verhoging te vragen vanaf de verjaardag van het sluiten van de huurovereenkomst. Hieruit vloeit voort dat de eerstbedoelde eigenaar door zijn goede trouw benadeeld wordt.

Hierop antwoordend verwijst de vertegenwoordiger van de minister naar een algemeen aanvaard standpunt door de rechtsleer verdedigd, verschenen in de *Journal des Tribunaux* van 28 februari 1981. Deze commentaar luidt als volgt : « Le contrat passé avec un nouvel occupant, sans rapport avec l'ancien, peut définir le loyer en toute liberté; les lois de limitation ne visent que les hausses, limitées dans leur application contractuelle. »

Ter verduidelijking van de tekst stelt een lid voor het artikel 3 aan te vullen met volgende woorden : « Treedt een andere huurder in de plaats van de uittreedende, dan is de huurprijs vrij te bepalen. »

Verscheidene leden werpen hierbij op dat uit de toevoeging van genoemde tekst zou kunnen worden geconcludeerd dat dit niet de betekenis zou zijn die aan de oorspronkelijke tekst diende te worden gegeven terwijl de tekst wel in die zin moet worden geïnterpreteerd.

Ingevolge deze bespreking drong de commissie erop aan dat nogmaals duidelijk zou worden onderstreept welke de juiste draagwijdte is van artikel 3.

Dit artikel dient aldus te worden geïnterpreteerd : wanneer de huurder het pand verlaten heeft en er een nieuwe huurovereenkomst wordt gesloten met een nieuwe huurder die geen welkdanig verband heeft met de vroegere huurder, wordt de huurprijs vrij bepaald.

Ingevolge deze interpretatie die iedereen kan bijvallen, trekt het lid het voorstel tot aanvulling van artikel 3 in.

Artikel 3 werd aangenomen met 14 stemmen tegen 2 bij 3 onthoudingen.

Artikel 4 : Bij paragraaf 6, tweede lid, van dit artikel laat een lid opmerken dat de sanctie die daarin wordt voorzien in bepaalde gevallen veel te gering zal zijn. Deze tekst kan immers tot gevolg hebben dat een eigenaar zonder veel kosten een einde kan maken aan de huurovereenkomst wanneer de jaarlijkse huurprijs laag is.

Dit lid zal ter zake geen amendement indienen, doch wenst dit vermeld te zien in het verslag met het oog op een onderzoek van het definitieve ontwerp betreffende de huurovereenkomst.

Een ander lid merkt op dat de termijn van drie maanden zoals bepaald in paragraaf 6, eerste lid, veel te kort is ingeval het goed binnen die termijn zou moeten worden herbouwd. Hierop wordt geantwoord dat deze tekst drie hypothesen inhoudt, namelijk hetzij de ingebruikneming, hetzij de herbouw, hetzij de aanvang van de herbouw; wanneer één van deze hypothesen wordt gerealiseerd is de termijn van drie maanden nageleefd.

Het artikel wordt aangenomen met 12 stemmen tegen 2 bij 4 onthoudingen.

Artikel 5 werd zonder verdere besprekingen aangenomen met 13 stemmen tegen 2 bij 3 onthoudingen. Artikel 6 werd zonder bespreking aangenomen met 15 stemmen tegen 2 bij 3 onthoudingen. Artikel 7 werd zonder bespreking aangenomen met 14 stemmen tegen 2 bij 3 onthoudingen.

Een lid dient een amendement in tot inlassing van een nieuw artikel 7bis luidend als volgt :

« Elke vordering die, zij het slechts ten dele, op deze wet is gegrond, houdt de verplichting in zich vooraf bij wijze van mondeling of schriftelijk verzoek tot de vrederechter te richten ten einde het geschil aan een verzoeningszitting te onderwerpen. De griffier geeft ontvangstbewijs van dit verzoek en roept de partijen op voor de eerstvolgende nuttige verzoeningszitting. »

Van de verschijning van partijen wordt proces-verbaal opgemaakt. Geraken ze tot een overeenkomst, dan wordt zulks in het proces-verbaal opgenomen en de uitgifte ervan geldt als uitvoerbare titel.

Bij gebrek aan overeenkomst kan de vrederechter, wanneer de partijen aanwezig of vertegenwoordigd zijn, hun bezwaren horen en nopens de betwisting vonnissen tenzij om uitstel van behandeling wordt verzocht.

In dit geval en ook wanneer de verwerende partij zich niet ter verzoeningszitting heeft aangeboden, bepaalt de vrederechter onmiddellijk de datum waarop de betwisting in openbare zitting zal worden behandeld. Mits betaling van het rolrecht door de eisende partij wordt de verwerende partij opgeroepen bij gerechtsbrief zoals is bepaald onder artikel 46 van het Gerechtelijk Wetboek. »

Dit amendement wordt verantwoord als volgt : Om onnaspeurbare redenen is de verplichte verzoeningszitting en het voorschrift van een eenvoudige en goedkope behandeling zoals die nog waren voorzien in de wetten van 27 december 1977 en 13 november 1978, uit de huidige huurwetgeving verdwenen.

Nochtans moet elke betrokkene erkennen dat deze bepalingen slechts een vlotte en menselijke rechtsbedeling kunnen in de hand werken.

Het lijkt dus nuttig deze nalatigheid te herstellen.

Een lid bestrijdt dit amendement en verwijst daarbij naar de bespreking die heeft plaatsgehad in de commissie voor de Justitie van de Senaat. De ervaring leert immers dat een verplichte verzoening aanleiding geeft tot tijdverlies. Daarom is het verkieslijk deze verplichting niet in de wet op te nemen vermits een vrije verzoening steeds en in alle omstandigheden kan plaatshebben.

De vertegenwoordiger van de minister valt dit standpunt bij. Hij voegt er bovendien aan toe dat het niet wenselijk is via speciale wetten in uitzonderingsprocedures te voorzien die afwijken van het gemeenrecht zoals het is vastgelegd in het Gerechtelijk Wetboek.

Het amendement wordt verworpen met 14 stemmen tegen 2 bij 5 onthoudingen.

Artikel 8 wordt aangenomen met eenparigheid van de 18 aanwezige leden. Het geheel van het ontwerp werd aangenomen met 16 stemmen tegen 2 bij 3 onthoudingen.

Aan uw verslaggever werd vertrouwen geschonken om mondeling verslag uit te brengen in openbare vergadering. (*Applaus op verschillende banken.*)

M. le Président. — La parole est à M. Serge Moureaux.

M. S. Moureaux. — Monsieur le Président, chers collègues, le Sénat va se prononcer aujourd'hui dans les conditions surréalistes que le ministre de la Justice a décrites hier à la Chambre, sur la septième législation en matière d'indexation des baux.

Ceci nous a amenés à formuler les critiques les plus vives contre ce fonctionnement — devenu plutôt un dysfonctionnement — de notre Etat, qui aboutit à ce que, in extremis en fin d'année, nous soyons amenés à voter, à la hâte, des législations d'exception, mal ficelées, souvent improvisées, avec des amendements adoptés un peu au hasard.

Nous avons vécu cela il y a trois ans et l'an dernier encore. Cette fois-ci, un article du projet a été délaissé en commission et un amendement, excellent par ailleurs, a été adopté en séance publique de la Chambre, avec la conséquence que les tribunaux éprouvent de plus en plus de difficultés à suivre la pensée — si tant est qu'il y en ait une — derrière ces textes — des législateurs qui concoctent ce genre de législation d'exception.

Il s'agit donc d'une mauvaise méthode, mais le répéter ne sert absolument à rien. Il serait temps, grand temps, que les promesses sans cesse répétées d'une législation sérieuse soient enfin tenues.

On peut dire que l'exécutif — mais qu'est-ce que l'exécutif ? — a bien des excuses puisque les gouvernements dans ce pays durent rarement plus d'une saison. Quand ils tiennent deux saisons, à la faveur des vacances, ils peuvent se sentir extrêmement fiers. (*Sourires.*)

Bien entendu, un tel manque de continuité dans la direction de l'Etat ne peut que déboucher sur des improvisations comme celle qu'on nous demande de cautionner, une fois de plus, aujourd'hui.

Il est vrai aussi, comme cela a été dit en commission, que toutes ces législations mal pensées conduisent à des catastrophes, notamment dans le secteur de la construction; l'absence de réflexion sur les implications de ces législations a entraîné en partie le marasme économique de ce secteur et, notamment dans les grandes villes, a constitué un frein très réel à la rénovation et à la modernisation indispensable d'habitats anciens.

La rente immobilière est devenue très faible. Or, il existe de tout petits propriétaires qui vivent de petits loyers. Il est donc certain que ce type de législations, dans la mesure où elles sont mal pensées, touche aux revenus de petits propriétaires dont cette rente est la seule ressource.

Que peut-on faire en présence d'un tel texte, sinon dire qu'on le votera la mort dans l'âme? Personne parmi nous ne peut, en effet, espérer improviser aujourd'hui une législation définitive et sérieuse ou préférer s'abstenir de légiférer avec la conséquence de livrer des centaines de milliers de personnes au hasard.

Les représentants du groupe libéral avaient souhaité en commission limiter à trois mois la législation qui nous est proposée. Si « ces messieurs » obtiennent de leurs congrès respectifs un accord sur le programme gouvernemental qu'ils semblent souhaiter et s'ils peuvent constituer demain un gouvernement et nous faire voter, encore une fois à la hussarde, des lois de pouvoirs spéciaux, ils trouveront dans ceux-ci toute possibilité de revoir très rapidement la présente législation et d'y substituer une autre mûrement réfléchie. C'est du moins ce qu'ils annoncent; nous verrons le maçon au pied du mur!

Nous ne pouvons que regretter d'être placés devant l'obligation de voter cette loi; nous ne pouvons que déplorer cette situation vraiment triste. Nous allons donc nous rallier au texte proposé, car il n'y a pas mieux à faire.

Il serait toutefois inacceptable que je doive, l'année prochaine, à la fin décembre, venir répéter, au nom du groupe FDF, pour la huitième fois, qu'il s'agit d'une législation d'exception.

Je lance dès lors un appel à tous — y compris aux parlementaires qui, paraît-il, auront des loisirs l'année prochaine puisqu'on va, nous dit-on, les débarrasser de toute une série de matières que le gouvernement va régler lui-même — pour qu'ils se penchent enfin très rapidement sur une législation définitive. (*Applaudissements sur les bancs du FDF-RW.*)

M. Vanderpoorten. — Vous êtes coopté. Vous avez de la chance, monsieur Moureaux. Vous en profitez comme les autres!

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Van In.

De heer Van In. — Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, blijkbaar bestaat de woningnood niet meer in dit land, maar ik heb de indruk dat de woonnood des te groter is.

Het is zonder twijfel onze taak, als reflexiekamer en als één van de 75 gegadigden — de laatste der Belgen zoals men zegt — deze reflexie te beoefenen, zij het met mate om niet te zeer in herhaling te vallen met wat in de andere Kamer reeds werd besproken. Hoe dan ook, wij kunnen slechts vaststellen dat wij vandaag, ingevolge de vervalldag van 1 januari, met de rug tegen de muur staan en, als ik goed heb geteld, voor de zevende maal worden geconfronteerd met een uitzonderingswetgeving inzake de regeling van de huurprijzen van woningen. Bovendien grijpt men gewoon terug naar teksten die vroeger reeds werden afgekondigd, met dien verstande dat men ergens een datum verandert of een percentage wijzigt.

Het deed mij genoegen van de verslaggever die — het moet worden gezegd — op zeer korte tijd een behoorlijk verslag heeft opgesteld, te kunnen vernemen dat men juist vóór de verkiezingen een overeenstemming had bereikt over een totaal nieuwe huurwetgeving. Het verwondert mij dat deze consensus niet werd aangegrepen om te gelegeren tijd — dus vandaag — deze teksten voor te leggen. Indien deze overeenstemming bestond, dan had zij ook hier in deze Hoge Vergadering kunnen tot uiting komen, tenzij wij echt tussen twee stoelen zitten, zoals gisteren nog werd gezegd, mijnheer Vanderpoorten, tussen hangen en wurgen, en dat de betrokken minister — of moet ik zeggen de regering — niet bij machte was of de moed niet had om ons deze teksten voor te leggen, wellicht ook omdat er misschien geen politieke meerderheid voor zou worden gevonden.

De lijdensweg die wij reeds sedert zoveel jaren opgaan heeft niet alleen een invloed op de relatie tussen eigenaars en huurders, maar ook op de kwaliteit van de woningen. Het is toch evident dat, anders dan in het verleden, een stadsvlucht heeft plaatsgevonden, dat zich een urbanisatieverandering heeft voorgedaan, in zover dat de rps- en stads-kernen ontvolkt raken en dat de huizen daar verkrotten.

Het lijkt geen twijfel — en dit moet vandaag met nadruk worden gezegd — dat het aanslepen van een tijdelijke en soms duistere huurwetgeving die verschijnselen slechts in de hand kan werken. Indien wij de woonkwaliteit willen verbeteren en ter zake rechtszekerheid willen scheppen, moeten wij voor een sluitende huurwetgeving zorgen.

De verslaggever heeft er reeds op gewezen dat de materie die hier nu wordt besproken bij uitstek een materie is die moet worden behandeld, enerzijds door de Waalse Raad en anderzijds door de Vlaamse Raad.

De Raad van State — een andere raad — heeft er zich zeer gemakkelijk van af gemaakt door te verklaren dat het huisvestingsbeleid in de nu voorliggende teksten niet aan bod komt. Ik ben zo vrij van mening te verschillen met de Raad van State. Het volstaat te kijken naar artikel 2, paragraaf 2, a, van de tekst die voorligt, om vast te

stellen dat er sprake is van verbeterings- en verbouwwerken. Het lijkt geen twijfel dat precies deze werken bij uitstek materies zijn die door de raden moeten worden behandeld of gereguleerd.

Men moet zich nopens deze teksten met het nodige voorbehoud opstellen. Het is niet omdat men eens te meer met de rug tegen de muur van een vervalldag staat dat men inzake bevoegdheden zo maar klakkeloos iets mag beweren. Ook de Raad van State zou er in de toekomst verstandig aan doen meer te nuanceren en de wetgever — en dat zijn wij alleen — te vragen consequent te zijn met de teksten die destijds werden aangenomen. Ik heb in de commissie verklaard — en ik herhaal dit hier vandaag — dat de toestand nu van die aard is dat indien wij deze teksten vandaag zouden aannemen zij logischerwijze enkel gelden voor het Brusselse gewest omdat daar nog geen raad is, die ik trouwens ook niet vlug wens te zien tot stand komen.

Blijft de vraag van de opportuniteit! Ik heb er daarstraks reeds op gewezen dat het aanslepen van een uitzonderingswetgeving een negatieve invloed heeft op de relatie tussen eigenaar en huurder.

De eigenaars zijn als het ware gefrustreerd, omdat zij een te geringe verhoging van de huurprijzen van hun huizen mogen vragen, terwijl anderzijds ook de huurders gefrustreerd zijn, omdat de eigenaars te weinig inspanningen doen om de woonkwaliteit te verbeteren.

Mijnheer de minister, hoe kort u ook nog moge aanblijven, dit is des te meer een reden om ons, in welke hoedanigheid dan ook, te bezinnen over deze aangelegenheid en een degelijke tekst voor te bereiden om aan de moeilijkheden ter zake het hoofd te bieden.

Er zal straks nog gediscussieerd worden over data en percentages. Zoals de verslaggever het heeft gezegd, kan men over het verhogingspercentage van mening verschillen. Voor mij is wellicht die verhoging met 6 pct. voor bepaalde huurovereenkomsten te hoog en voor andere te laag. Men heeft een gemene deler gekozen en op dat stuk hebben wij weinig kritiek.

De datum werd bepaald door de vorige huishuurwetgeving, men kan niet buiten de vervalldatum van 31 december. Ten behoeve van duizenden betrokken eigenaars en huurders moet voor rechtszekerheid gezorgd worden.

Mijnheer de Voorzitter, ziedaar enkele beschouwingen die wij wensten te maken. Vanzelfsprekend moet er een einde komen aan de uitzonderingswetgeving. Zoals de heer Moureaux het hier ook terecht heeft gezegd, moeten wij vandaag dit ontwerp goedkeuren, alleen maar met het oog op de rechtszekerheid. (*Applaus op de banken van de Volksunie.*)

M. le Président. — La parole est à M. de Clippele.

M. de Clippele. — Monsieur le Président, mesdames, messieurs, en 1975, le gouvernement a fait voter une législation d'exception relative au blocage des loyers, l'inflation ayant atteint, à l'époque, le taux de 15 p.c. taux jamais vu dans notre pays.

Depuis, le taux de l'inflation est revenu à un niveau plus modéré. Malgré cela, le gouvernement a prorogé jusqu'à sept fois cette loi d'exception.

On peut dès lors se demander à qui profite ce blocage. En fait, contrairement à ce qu'on pourrait penser, il n'y a pas seulement deux parties en cause en cette matière, mais bien quatre, que je vais vous énumérer.

Citons tout d'abord les propriétaires. Chaque fois, l'augmentation de loyer qu'ils ont obtenue ne correspondait pas totalement à l'indice des prix à la consommation, alors qu'ils doivent faire face à des frais d'entretien nettement plus élevés au fil des années. La différence entre l'indice de blocage des loyers et l'indice de l'Abex qui concerne notamment les frais de construction, a été de 50 p.c. de 1975 à ce jour. Ceci signifie que les propriétaires qui encaissent des loyers moins élevés doivent cependant faire face à des frais d'entretien nettement plus importants. Avec un rendement moindre, il leur sera plus difficile d'entretenir leurs immeubles. Nous allons ainsi vers la détérioration de notre patrimoine immobilier.

Or, les deux millions de propriétaires — et il s'agit en grande majorité de petits propriétaires — sont déjà fortement touchés par la nouvelle fiscalité immobilière. Je pense notamment à la péréquation cadastrale et au précompte immobilier, qui ensemble constituent une double taxation, ainsi qu'à l'augmentation répétée des droits de succession qui s'élèvent de père et fils, en ligne directe, jusqu'à 30 p.c. et, entre cousins, jusqu'à 80 p.c.

Deuxième partie concernée par le blocage des loyers : les entreprises et donc l'emploi. En effet, dès le moment où les candidats-propriétaires sont découragés et ne construisent plus, les entreprises sont accablées à réduire leur personnel. Je rappelle que nous avons à ce jour 90 000 chômeurs dans le secteur de l'immobilier et de la construction.

Troisième partie en cause, l'Etat. Il enregistrera moins de rentrées fiscales si l'on construit moins dans le pays. La construction d'un immeuble rapporte environ 30 p.c. de sa valeur en rentrées fiscales à l'Etat; ainsi, un immeuble de 3 millions lui procure un million de rentrées fiscales. Un calcul très simple permet de se rendre compte du manque à gagner important pour le Trésor public.

Enfin, dernière partie concernée par cette législation : les locataires. Il est évidemment agréable, les choses étant considérées à court terme, de payer un loyer partiellement indexé tout en touchant des traitements, appointements ou salaires pleinement indexés. Il convient cependant de voir plus loin que le bout de son nez et de penser à ce qui se passera à moyen et à long terme. A moyen terme, les propriétaires n'auront plus les moyens d'entretenir convenablement les immeubles d'habitation, et à long terme, on arrivera à une pénurie de logements, situation qui se retournera finalement contre les locataires.

Pour vous convaincre, je citerai quelques chiffres relatifs à d'autres pays.

En France, 119 lois et règlements de blocage de loyers ont été votés ou édictés entre 1918 et 1947. On a constaté, pour Paris par exemple, que pendant ces trente années de blocage, on a construit moins de 10 p.c. d'immeubles, et ce malgré l'expansion ultérieure de la ville, à tel point que lorsqu'un immeuble de logements était disponible, on payait comme pas de porte, en noir, entre 150 et 700 fois le montant du loyer mensuel.

In Sweden werden de huurprijzen van 1942 tot 1975 geblokkeerd en de kandidaat-huurders moesten zich op een wachtlijst laten inschrijven. De wachtlijst werd steeds langer. In Stockholm bedroeg de wachttijd negen maanden in 1950 en veertig maanden in 1958. Daarna werden geen cijfers meer gepubliceerd, omdat de wachttijd al te lang was geworden.

In Nederland, in de hoofdstad Amsterdam, zijn er 50 000 krakers, die een woning zoeken. In Engeland en meer speciaal in Londen is de woningnood zo groot dat er tienduizenden *squatters* zijn.

De omgekeerde situatie heeft zich voorgedaan in Californië. Na de hevige aardbeving van 1906 was 40 pct. van de bevolking van San Francisco dakloos. De huurprijzen werden echter niet geblokkeerd en na een korte periode met hogere huurprijzen werd er zoveel gebouwd dat na zes maanden de woningcrisis volledig opgelost was.

Het Nationaal Instituut voor Statistiek heeft berekend dat, in West-Vlaanderen bijvoorbeeld, er binnen de vijf jaren een woningtekort van 3 400 woningen zal zijn.

Bref, en votant une loi de blocage, on agit à contre-courant de ce qui se fait dans les autres pays. Ceci pour vous dire que, si nous continuons à voter de telles lois, le nombre de nos chômeurs ira encore en augmentant. (*Applaudissements sur certains bancs.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Vanderpoorten.

De heer Vanderpoorten. — Mijnheer de Voorzitter, geachte heren ministers en geachte collega's, ik zal dit debat niet langer rekken dan nodig is. Ik zal mij nochtans ook niet storten in de neiging tot lacrimale incontinentie van mijn geachte voorgangers op dit podium. Wij staan nu eenmaal voor een situatie die niet gemakkelijk is.

Vorig jaar bij de bespreking van de wet op de huurovereenkomsten heeft mijn fractie zich onthouden, na de ernstige argumenten aangevoerd door onze collega, mevrouw Herman-Michielsens. Bijna heel de Senaat was het met haar eens en ging erover akkoord dat wij een einde zouden moeten maken aan deze uitzonderingswetgeving.

Wat notaris de Clippele zei is natuurlijk in grote mate juist, maar wij kunnen die wetgeving niet plots loslaten. Dit lijkt mij niet denkbaar in de huidige situatie.

Alvorens echter ons standpunt nader toe te lichten, wil ik in de eerste plaats hulde brengen aan de verslaggever. Hij komt van de Kamer van volksvertegenwoordigers. Wij hebben dat gehoord in zijn uiteenzetting. Hij heeft dus ook hulde gebracht aan de commissie voor de Justitie van de Kamer.

De heer Van Rompaey. — Dat was de bedoeling.

De heer Vanderpoorten. — Maar hij heeft zich onmiddellijk aangepast aan het eerste elftal.

Zijn verslag was van een duidelijkheid en volledigheid die ik zelden heb kunnen ontwaren in een verslag dat tijdens de middaguren is opgesteld.

De heer Van Rompaey heeft ons duidelijk de grote bekommernis van de leden van de commissie voor de Justitie doen kennen. Ik zal ze niet herhalen.

Sedert 1975 hebben we uitzonderingswetgevingen inzake de huishuur. Ik was toen minister van Justitie. We hebben die wet toen goedgekeurd samen met de minister van Economische Zaken voor de bestrijding van de inflatie, collega de Clippele. U hebt gezegd dat de inflatie toen 15 pct. bedroeg en ze nu is verminderd. Daar heeft die wetgeving precies toe bijgedragen. Ze was nodig om de mensen te beschermen en de inflatie te bestrijden. Ik was er alleen als minister bij betrokken om assistentie te verlenen aan de minister van Economische Zaken. Om de wet uit te leggen heeft de minister van Economische Zaken een boekje uitgegeven onder de signatuur van de heer Jean-Luc Dehaene, nu nog bekend in het land. Dat boekje heeft alles duidelijk gemaakt.

De heer Pede. — Maar met enorm veel fouten !

De heer Vanderpoorten. — Nu hebben we toch nog die wetten nodig. Elk jaar, bij de behandeling van de uitzonderingswetten is er een nieuwe kluit die het Parlement tot zich trekt. Ik herinner mij de eindeloze discussies van verleden jaar over de vraag te weten of de jachtgeschiedenissen in die wet moesten worden begrepen. De heer Hanin, die ik hier nu niet meer zie, helaas ! want het is een beminlijk en onderlegd man, heeft hier gezegd dat de jachtcontracten uit de wet moesten worden gesloten. Dat zou in het voordeel van de gemeenten zijn. Men kon dan in Luxemburg blijkbaar beter schieten. (*Gelach.*)

Verleden jaar was er de kwestie over artikel 5. Dit jaar vragen wij ons af of de oorspronkelijke tekst van het ministerie van Justitie in artikel 2 beter was of niet. Zo kunnen wij eindeloze academische discussies voeren over die wet.

Ik heb in de commissie voor de Justitie gisteren en vanmorgen gehoord dat de commissieleden unaniem zijn om te beweren dat er een eind moet worden gemaakt aan die uitzonderingswetgeving en dat het niet opgaat hier elk jaar opnieuw elkaar te exciteren, in de mate waarin dat op onze leeftijd mogelijk is, naar aanleiding van een dergelijke wetgeving.

We moeten dus nu een definitieve wet op de huurovereenkomsten maken. Ik ga daarmee akkoord. Wij hadden het kunnen doen in de korte termijn die ons resteerde, maar met de politieke implicaties die we hebben meegemaakt was dat niet mogelijk.

Ik heb vanmorgen in de commissie voor de Justitie gezegd dat we nu de volgende regering, waarvan in grote mate de ossatuur zou zijn gelegd, qua programma in ieder geval — de samenstelling is wat anders — de plicht moeten opleggen om zo spoedig mogelijk een definitief ontwerp inzake de huurovereenkomsten aan het Parlement voor te leggen.

M. R. Leclercq. — Vous allez y être. C'est le moment de dire au gouvernement de déposer ce projet de loi dans le plus bref délai.

M. Vanderpoorten. — C'est la raison pour laquelle je le dis, mon cher collègue, étant donné que je sais ce qui va arriver.

Wij zullen dus met dat ontwerp spoed moeten maken. Het amendement ingediend door de heer Hatry en zijn collega's heeft mij begeesterd. Zij stellen voor de huurovereenkomsten niet voor een volledig jaar te regelen. Wanneer men in december 1982 met een nieuw ontwerp van wet tot regeling van de huurovereenkomsten voor de dag komt, dan staan wij weer voor hetzelfde probleem. Laten wij dus bepalen dat de onderhavige wet geldt voor een periode van drie maanden waarna de regering in de ene of de andere zin een beslissing moet treffen.

De heer Luyten. — Met volmachten, mijnheer Vanderpoorten.

De heer Vanderpoorten. — Wat de volmachten betreft, zullen wij elkaar nog spreken, mijnheer Luyten. Dat zal één van deze dagen gebeuren. Ik zal u dan uitleggen wat volmachten zijn.

De heer Wyninckx. — U zal wel willen wachten tot na nieuwjaar, mijnheer Vanderpoorten.

De heer Vanderpoorten. — Ik ben bedwelmd door het voorstel van amendement van de heer Hatry. Als dat amendement wordt aangenomen, dan kunnen wij deze wet eenparig goedkeuren. In het tegenovergestelde geval zal mijn fractie zich het recht voorbehouden zich te onthouden omdat het niet mogelijk is een breuk tot stand te brengen tussen de thans bestaande wetgeving en de volledige vrijheid inzake de huurovereenkomsten. Dat is immers menselijkerwijze gezien niet mogelijk. Anderzijds echter kan de huidige uitzonderingstoestand met betrekking tot iets dat door een vrije contractuele verbinding moet worden geregeld, niet blijven duren.

Men heeft hier gezegd : In ons land is er geen woningnood. Deze uitzonderingswetgeving was nodig ter bestrijding van de inflatie. Het

is immers niet denkbaar eigenaars toe te laten via de vrije contractvorming momenteel het huurcontract van personen op te zeggen die dan in de grootste nood zouden verkeren, zeker in deze winterperiode.

Daarom vraag ik allen ernstig over het probleem na te denken.

Er werden trouwens pogingen gedaan om een definitieve wet op de huurovereenkomsten te maken. De verslaggever heeft het gezegd. De heer Van Elslande heeft een ontwerp ingediend dat maanden in de commissie van de Kamer van volksvertegenwoordigers werd besproken. De tekst werd voor advies naar de Raad van State gezonden, waarna alles is stilgevallen. Men heeft voor het tot-stand-komen van die wet niets meer gedaan. Wij moeten een einde maken aan de werkmethode die erin bestaat intenties te veruitwendigen en niet tot concrete resultaten te komen in dergelijke belangrijke materies.

Mijnheer de Voorzitter, ik herhaal ons standpunt. Als het amendement van de heer Hatry en consorten wordt aangenomen en derhalve de duur van deze uitzonderingswetgeving in de tijd wordt beperkt, dan zijn wij daarmee gelukkig. Wanneer dat niet het geval is, zullen wij ons om de door mij ontwikkelde redenen onthouden. *Hic et nunc* is het niet mogelijk de volledige vrijheid opnieuw in te stellen, maar aan de andere kant moeten wij beseffen dat bij het verhuren van onroerende goederen en bij het investeren van kapitaal bij het bouwen of vernieuwen van onroerende goederen, alleen dan nieuw schot in de activiteiten zal komen wanneer daaraan de vruchten zullen verbonden zijn die voor beleggingen noodzakelijk zijn.

Dat is, mijnheer de Voorzitter, ons standpunt.

Bij de artikelsgewijze bespreking zullen wij het woord niet meer voeren. De artikelen werden grondig besproken in de commissie. Ik zeg niet dat dit tijdverlies zou zijn voor de Senaat. Laten wij, wat de juridische implicaties betreft, ons houden aan de doctrine zoals zij is vastgesteld bij de wet en bij het verslag van de heer Van Rompaey dat zeer volledig is en dat de juristen de nodige richtlijnen ter hand stelt om deze wetgeving toe te passen.

Zoals u het vanmorgen hebt gezegd, mijnheer de Voorzitter, wij zijn eraan gewend dat er tussen de juristen nu en dan een betwisting ontstaat. Het Burgerlijk Wetboek bestaat sedert 1804. Elke dag geeft men nog een andere uitleg bij de artikelen ervan. Daarvoor zijn de advocaten uitgevonden wier inkomsten men ook min of meer zal gaan beperken, zegt men. (*Applaus op de liberale banken.*)

M. le Président. — La parole est à M. Vercaigne.

M. Vercaigne. — Monsieur le Président, chers collègues, je ne voterai pas l'article 2 du projet de loi parce qu'il concrétise, à mon sens, deux privilèges exorbitants pour le bailleur.

En effet, je ne vois pas la raison de majorer de 6 p.c. les revenus provenant de la location d'immeubles de logements et autres, alors que le prochain accord du gouvernement prévoit la limitation à 3 p.c. de l'indexation des salaires. A l'encontre d'un de mes prédécesseurs à cette tribune, j'estime que les revenus du travail sont autrement à protéger que les revenus provenant des rentes.

S'il est décidé de bloquer les revenus des travailleurs, j'estime que les revenus provenant de la location peuvent être bloqués dans les mêmes proportions. Ceux qui disent défendre les propriétaires défendent surtout les multipropriétaires.

Un autre privilège, beaucoup plus sournois, est compris dans le paragraphe 2, b, qui précise que « le juge de paix, statuant en équité, peut néanmoins accorder une augmentation du montant des loyer, canon, redevance ou indemnité résultant des dispositions du paragraphe 1er, ... si la situation sociale respective des parties le justifie. »

Cet article semble protéger uniquement le bailleur; je souhaite que les dispositions qu'il contient puissent être aussi appliquées en faveur des locataires qui sont souvent les victimes des situations sociale et économique défavorables que nous connaissons. En effet, le chômage s'étendant, de nombreux locataires se trouvent dans une situation difficile. Ils devraient pouvoir également bénéficier d'une diminution de loyer, après jugement équitable.

M. le Président. — La parole est à M. Philippe Moureaux, ministre.

M. Ph. Moureaux, ministre de la Justice et des Réformes institutionnelles. — Monsieur le Président, je serai extrêmement bref étant donné la situation.

Je voudrais d'abord remercier le rapporteur du remarquable travail qu'il a accompli dans des délais aussi brefs.

Je voudrais rappeler à M. Vanderpoorten que, au nom du gouvernement, j'avais déposé, en juin de cette année, des amendements au projet de loi qui devrait devenir définitif. La commission de la Chambre a

souhaité en reporter la discussion au mois de septembre. Pour les raisons sur lesquelles je ne dois pas insister, cette discussion n'a pas eu lieu.

Avec le reste de force de conviction d'un gouvernement qui est dans l'état que vous savez, je propose au Sénat d'adopter le projet tel qu'il lui est transmis par la Chambre. En effet, la protection vraiment indispensable des locataires doit porter au moins sur une année car on ne peut couper encore davantage en tranches cette législation d'exception.

Par ailleurs, monsieur Vanderpoorten, je crois que mon successeur aura beaucoup de travail et qu'il n'est pas mauvais de lui ôter cette épine du pied.

M. le Président. — Plus personne ne demandant la parole dans la discussion générale, je la déclare close et nous passons à l'examen des articles du projet de loi.

Daar niemand meer het woord vraagt, is de algemene behandeling gesloten en gaan wij over tot het onderzoek van de artikelen van het ontwerp van wet.

Je signale que des amendements, signés par moins de trois membres, ont été présentés à différents articles.

Ik deel u mee dat amendementen, ondertekend door minder dan drie leden, zijn ingediend op verschillende artikelen.

Puis-je considérer que ces amendements sont appuyés ?

Mag ik aannemen dat deze amendementen gesteund worden ? (*Talrijke leden staan op.*)

Aangezien deze amendementen reglementair gesteund worden, maken ze deel uit van de bespreking.

Ces amendements étant régulièrement appuyés, ils feront partie de la discussion.

L'article premier est ainsi rédigé :

Article 1er. § 1er. La présente loi est applicable à tous les contrats de loyer ou de crédit-bail et à toutes conventions conclues à titre onéreux en matière de biens immeubles ou de parties d'immeubles, qu'ils soient à usage d'habitation, industriel, commercial, administratif ou artisanal, y compris entre autres l'établissement de droit d'emphytéose ou de superficie.

Elle s'applique également aux dépendances et au mobilier dont ces immeubles sont équipés.

§ 2. La présente loi n'est toutefois pas applicable aux conventions relatives aux habitations appartenant à la Société nationale du Logement et aux sociétés agréées par elle.

§ 3. Elle ne s'applique pas aux baux commerciaux ni aux baux à ferme, dans la mesure où ils sont régis par des dispositions légales particulières. Elle ne s'applique pas non plus aux baux de chasse.

Artikel 1. § 1. Deze wet is van toepassing op alle huur-, leasing- of welkdanige overeenkomsten te bezwarende titel betreffende onroerende goederen of gedeelten van onroerende goederen dienstig voor bewoning, voor industriële, commerciële, administratieve of ambachtelijke doeleinden, met inbegrip onder meer van de vestiging van erfpacht of van het recht van opstal.

Zij is eveneens van toepassing op de aanhorigheden en de roerende goederen waarvan het onroerend goed voorzien is.

§ 2. Deze wet is evenwel niet van toepassing op de huurovereenkomsten betreffende de woningen die aan de Nationale Maatschappij voor de Huisvesting of aan de door haar erkende vennootschappen toebehoren.

§ 3. Deze wet is niet van toepassing op handelshuurovereenkomsten en pachtovereenkomsten in de mate waarin hiervoor bijzondere wettelijke bepalingen gelden. Zij is evenmin van toepassing op de jachtpacht.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 2. § 1er. Nonobstant toute disposition légale, réglementaire ou contractuelle contraire, le montant des loyer, canon, redevance ou indemnité relatifs aux baux et conventions ne peut dépasser, pour la période du 1er janvier 1982 au 31 décembre 1982, le montant légalement exigible au 31 décembre 1981, majoré de 6 p.c.

L'adaptation ne pourra être appliquée qu'une fois l'an, au jour anniversaire de la conclusion du bail, pour tous les baux conclus après le 1er janvier 1981. Pour les baux conclus antérieurement, l'adaptation annuelle pourra se faire à partir du 1er janvier 1982.

§ 2. Le juge de paix, statuant en équité, peut néanmoins accorder une augmentation du montant des loyer, canon, redevance ou indemnité résultant des dispositions du § 1er :

a) Lorsque celui qui donne l'immeuble en jouissance a, avec l'assentiment exprès ou tacite du bénéficiaire, effectué des travaux d'amélioration ou de transformation qui augmentent la valeur de jouissance;

b) Si la situation sociale respective des parties le justifie.

§ 3. Si les frais et charges sont compris dans un loyer forfaitaire, le bailleur ou le preneur peuvent demander la séparation entre le loyer et les frais et les charges.

Ces derniers doivent correspondre à des dépenses réelles, dont les documents à l'appui doivent être produits.

Art. 2. § 1. Niettegenstaande elke wettelijk, reglementair of contractueel strijdige bepaling, mag het bedrag van de huur, de cijns, de canon of de vergoeding betreffende de verhuring en overeenkomsten, voor de periode van 1 januari 1982 tot 31 december 1982, niet hoger zijn dan het bedrag dat op 31 december 1981 wettelijk eisbaar is, verhoogd met 6 pct.

De aanpassing zal slechts eenmaal per jaar kunnen geschieden, op de verjaardag van de sluiting van de huurovereenkomst, voor alle overeenkomsten die na 1 januari 1981 werden aangegaan. Voor de vroeger gesloten huurovereenkomsten kan de jaarlijkse aanpassing vanaf 1 januari 1982 geschieden.

§ 2. De vrederechter, die naar billijkheid oordeelt, kan nochtans een verhoging toestaan van het bedrag van de huur, de cijns, de canon of de vergoeding dat voortvloeit uit § 1 :

a) Wanneer degene die het genot van het goed verschaft, met uitdrukkelijke of stilzwijgende instemming van degene die het verkrijgt, verbeterings- of verbouwwerken heeft uitgevoerd die de waarde van het genot verhogen;

b) Wanneer de respectieve sociale toestand der partijen dit rechtvaardigt.

§ 3. Indien de kosten en lasten vervat zijn in een forfaitaire huurprijs, mogen verhuurder of huurder de splitsing vragen van de huurprijs en de kosten en lasten.

Deze kosten en lasten moeten overeenstemmen met reële uitgaven, waarvan de stukken ter staving moeten voorgelegd worden.

M. le Président. — A cet article, M. Hatry et consorts présentent l'amendement que voici :

Remplacer au § 1er de cet article les mots « pour la période du 1er janvier 1982 au 31 décembre 1982 » par les mots « pour la période du 1er janvier 1982 au 31 mars 1982 ».

In § 1 van dit artikel de woorden « voor de periode van 1 januari 1982 tot 31 december 1982 » te vervangen door de woorden « voor de periode van 1 januari 1982 tot 31 maart 1982 ».

La parole est à M. Hatry.

M. Hatry. — Monsieur le Président, chers collègues, en présentant cet amendement, je voudrais tout d'abord reprendre les termes utilisés par le rapporteur pour qualifier la législation qui nous est soumise; il a souligné son « caractère conservatoire ».

En effet, il ne me paraît pas nécessaire, pour prendre une mesure conservatoire, de l'étaler sur une période de douze mois; elle peut parfaitement couvrir un terme plus bref, pour rencontrer les critiques quasi unanimes formulées à l'égard du principe de ce type de législation. Je ne les reprendrai pas car elles ont été développées par tous les intervenants au cours du présent débat.

Je soulignerai simplement trois raisons de fond qui me paraissent mériter qu'on limite la portée de cette législation d'exception à une période inférieure à douze mois.

Nul n'ignore, en effet, que le secteur de la construction connaît un marasme qui amène les gouvernements successifs à essayer d'y porter remède. Ce marasme a des causes objectives, notamment les taux d'intérêt extrêmement élevés qui rendent trop onéreux un investissement dans l'immobilier. En outre, tant le coût de la construction que celui des terrains ont crû de manière très sensible au cours des dernières années. De plus, la révision du revenu cadastral a eu des effets désastreux sur les intentions qu'auraient pu avoir de futurs propriétaires. Ce sont là trois raisons objectives.

Mais ce marasme n'est pas uniquement dû à ces raisons objectives; il résulte également de raisons que je qualifierais de subjectives, voire psychologiques. Parmi ces dernières, il faut souligner avant tout la reconduction, pendant sept années successives, de ce type de législation d'exception qui a suscité, dans le chef des propriétaires ou de toute

personne désireuse de le devenir, la crainte de se trouver privés d'une rentabilité, même infra-normale dans certains cas.

Si l'on veut porter remède à la situation que connaît le secteur de la construction, il faut, à mon sens, d'une part, prendre des mesures susceptibles d'alléger les difficultés objectives et, d'autre part, remédier à l'obstacle psychologique engendré par cette réglementation. C'est une des raisons pour lesquelles nous en proposons le renouvellement unique pour une période de trois mois.

Si nous étions certains que la finalité sociale de cette législation était atteinte, peut-être pourrions-nous accepter un terme dépassant les trois mois, mais nous sommes profondément convaincus que, dans la situation actuelle du marché immobilier belge — il y a plus d'appartements disponibles que de locataires désireux de les louer —, une telle législation aurait des effets exactement opposés au résultat escompté.

Que constatons-nous ?

Certains propriétaires, peut-être soucieux de stabiliser la location d'un de leurs biens, envisageraient de faire des concessions dans le cadre du bail en n'appliquant pas la clause d'indexation, par exemple. Effrayés par la multiplication de ces législations, ils n'en font rien et s'en tiennent à la fois au bail et à la loi et, bien entendu, au niveau le plus élevé prévu dans ses dispositions. Ainsi, les locataires, au lieu d'être protégés par la loi, se trouvent en réalité totalement desservis dans le cadre de la situation actuelle du marché des appartements. Je crois, par conséquent, que la législation passe à côté de la finalité qu'elle prétend servir.

Enfin, monsieur le Président, pourquoi proposons-nous trois mois ? Tout d'abord parce que nous ne voulons pas une rupture immédiate dans les quinze jours qui précèdent l'expiration de la loi actuellement en vigueur et en cette période de l'année peu propice à ce genre de choses. Ensuite, pour inciter le futur gouvernement à sortir de cette succession de lois d'exception d'une durée d'un an.

Nous estimons que trois mois suffisent puisqu'il existe des textes législatifs déjà préparés, auxquels le ministre de la Justice a d'ailleurs fait allusion il y a quelques instants. Nous ne nous aventurons donc pas sur un terrain vierge. Au contraire, des textes précis, déjà préparés, pourront bientôt être soumis aux Chambres législatives.

Enfin, nous estimons également que cette période de trois mois est plus adéquate qu'un régime d'un an parce que nous ignorons totalement ce que sera, par exemple, l'évolution des prix et des coûts au cours de l'exercice prochain.

C'est au gouvernement futur qu'il appartiendra de préciser, dans un délai de trois mois, d'après notre amendement, quelle est sa politique en cette matière.

C'est pourquoi, monsieur le Président, mes collègues et moi proposons de remplacer la période de douze mois qui figure à l'article 2 par une période de trois mois qui va du 1er janvier au 31 mars 1982, période largement suffisante, à notre avis, pour une législation conservatoire, ainsi qu'on nous la présente, et suffisante aussi pour permettre au futur gouvernement de préciser sa politique en la matière. (*Applaudissements sur les bancs libéraux.*)

M. le Président. — Je mets aux voix l'amendement de M. Hatry à l'article 2.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

133 membres sont présents.

133 leden zijn aanwezig.

97 votent non.

97 stemmen neen.

36 votent oui.

36 stemmen ja.

En conséquence, l'amendement n'est pas adopté.
Derhalve is het amendement niet aangenomen.

Ont voté non :

Hebben neen gestemd :

MM. Adriaensens, Aerts, Akkermans, André, Basecq, Belot, Bens, Boel, Califice, Capoen, Carpels, Claeys, Conrotte, Cooreman, Mme Coorens, MM. Coppens, Dalem, Mme De Backer-Van Ocken, MM. De Baere, De Bondt, Debussère, Deconinck, De Cooman, De Kerpel, Delmotte, Mme De Pauw-Deveen, M. De Smeyter,

Mme D'Hondt-Van Opdenbosch, MM. Donnay, le comte du Monceau de Bergendal, Egelmeeers, Eicher, Féris, Geens, Gerits, Mme Gillet (Lucienne), MM. Gramme, Grosjean, Hancké, Hiernaux, Houben, Hubin, Jandrain, Mme Julliams, MM. Knuts, Kuylen, Lagae, Lagasse, Lallemant, Leclercq (Robert), Lepaffe, Lutgen, Luyten, Maes (Robert), Mainil, Matthys, Moureaux (Serge), Mouton, Mme Panneels-Van Baelen, MM. Paque, Pecriaux, Peetermans (Jules), Peeters (Paul), Peeters (Walter), Pouillet, Mme Remy-Oger, MM. Royen, Rutten, Seeuws, Smeers, Mme Smitt, MM. Sondag, Toussaint (Théo), Trussart, Mme Tyberghien-Vandenbussche, MM. Uyttendaele, Vandenabeele, Van der Elst, Van Der Niepen, Vandezande, Vangeel, Vangronsveld, Vanhaverbeke, Van Herreweghe, Van In, Van Nevel, Vannieuwenhuyze, Van Ooteghem, Mme Van Puymbroeck, MM. Van Rompaey, Van Roye, Verbist, Vercaigne, Weckx, Windels, Wyninckx et Leemans.

Ont voté oui :

Hebben ja gestemd :

MM. Bascour, Bock, Clerdent, Coen, Cuvelier, Daems, Declercq (Roger), de Clippele, Decoster, de Donnée, Mme Delruelle-Ghobert, MM. Descamps, Doumont, Février, Gillet (Jean), Mme Godinache-Lambert, M. Hatry, Mmes Herman-Michielsens, Jortay-Lemaire, M. Lagneau, Mme Mayence-Goossens, MM. Noerens, Nutkewitz, Pede, Peetermans (Edgard), Toussaint (Michel), Van Daele, Vandenhaute, Vandermarliere, Vandermeulen, Vanderpoorten, Van Herck, Van houtte, Vermeiren, Waltniel et Wathélet (Jacques).

M. le Président. — A ce même article 2, M. de Clippele présente l'amendement que voici :

Au § 1er, dernière ligne, de cet article, remplacer le chiffre de 6 p.c. par le chiffre de 7,5 p.c.

In § 1, laatste regel, van dit artikel het cijfer « 6 pct. » te vervangen door het cijfer « 7,5 pct. ».

Avant de donner la parole à M. de Clippele pour défendre son amendement, je me permets de lui signaler que le règlement du Sénat prévoit que les amendements déposés dans la discussion générale doivent être appuyés par trois membres et six lorsque l'amendement est déposé au cours de la discussion des articles.

La parole est à M. de Clippele.

M. de Clippele. — Monsieur le Président, mesdames, messieurs, pour compléter ce que je vous ai dit tantôt, permettez-moi de vous montrer ce tableau où l'on voit d'une part l'index des prix à la consommation, d'autre part l'indice des blocages et enfin l'indice de l'Abex.

L'index des prix à la consommation a atteint à la fin de cette année le taux de 217. L'indice des blocages est arrivé au taux de 179. Quant à l'Abex, il a atteint le taux de 270.

Ceci signifie que, du fait de l'indexation moindre ou du blocage des loyers, on est arrivé à une différence de 15 p.c. En clair, le fossé s'agrandit chaque année, ce qu'il faut éviter à l'avenir.

C'est la raison pour laquelle je demande au Sénat d'accepter une augmentation de 7,5 p.c. qui correspond exactement à l'indexation des prix, de façon qu'il soit moins difficile, à l'avenir, de combler ce fossé.

M. Vanderpoorten. — Monsieur le Président, ne pouvons-nous avoir une copie du tableau de M. de Clippele ? (*Sourires.*)

M. le Président. — Nous passons au vote sur l'amendement de M. de Clippele.

Wij gaan over tot de stemming over het amendement van de heer de Clippele.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

135 membres sont présents.

135 leden zijn aanwezig.

106 votent non.

106 stemmen neen.

2 votent oui.

2 stemmen ja.

27 s'abstiennent.

27 onthouden zich.

En conséquence, l'amendement n'est pas adopté.

Derhalve is het amendement niet aangenomen.

Ont voté non :

Hebben neen gestemd :

MM. Adriaenssens, Aerts, Akkermans, André, Bascour, Basecq, Belot, Bens, Bock, Boel, Califice, Capoen, Carpels, Claeys, Coen, Conrotte, Cooreman, Mme Coorens, MM. Coppens, Dalem, Mme De Backer-Van Ocken, MM. De Baere, De Bondt, Debussère, Deconinck, De Cooman, De Kerpel, Delmotte, Mme De Pauw-Deveen, M. De Smeyter, Mme D'Hondt-Van Opdenbosch, MM. Donnay, le comte du Monceau de Bergendal, Egelmeeers, Eicher, Féris, Geens, Gerits, Gijss, Mme Gillet (Lucienne), MM. Gramme, Grosjean, Hancké, Hiernaux, Houben, Hubin, Jandrain, Mmes Jortay-Lemaire, Julliams, MM. Knuts, Kuylen, Lagae, Lagasse, Lallemant, Leclercq (Robert), Lepaffe, Lutgen, Luyten, Maes (Robert), Mainil, Matthys, Moureaux (Serge), Mouton, Noerens, Op 't Eynde, Mme Panneels-Van Baelen, MM. Paque, Pecriaux, Peeters (Paul), Peeters (Walter), Pouillet, Mme Remy-Oger, MM. Royen, Rutten, Seeuws, Smeers, Mme Smitt, MM. Sondag, Tilquin, Toussaint (Théo), Trussart, Mme Tyberghien-Vandenbussche, MM. Uyttendaele, Van Daele, Vandenabeele, Van der Elst, Van Der Niepen, Vandezande, Vangeel, Vangronsveld, Vanhaverbeke, Van Herck, Van Herreweghe, Van In, Van Nevel, Vannieuwenhuyze, Van Ooteghem, Mme Van Puymbroeck, MM. Van Rompaey, Van Roye, Verbist, Vercaigne, Weckx, Windels, Wyninckx et Leemans.

Ont voté oui :

Hebben ja gestemd :

MM. de Clippele et Vandenhaute.

Se sont abstenus :

Hebben zich onthouden :

MM. Clerdent, Cuvelier, Daems, Declercq (Roger), Decoster, de Donnée, Mme Delruelle-Ghobert, MM. Descamps, Doumont, Février, Gillet (Jean), Mme Godinache-Lambert, M. Hatry, Mme Herman-Michielsens, M. Lagneau, Mme Mayence-Goossens, MM. Nutkewitz, Pede, Peetermans (Edgard), Toussaint (Michel), Vandermarliere, Vandermeulen, Vanderpoorten, Van houtte, Vermeiren, Waltniel et Wathélet (Jacques).

M. le Président. — Les membres qui se sont abstenus sont priés de faire connaître les motifs de leur abstention.

Ik verzoek de leden die zich hebben onthouden, de reden van hun onthouding mede te delen.

M. Vanderpoorten. — Monsieur le Président, nous nous sommes abstenus parce que nous n'avons pas reçu en temps opportun les pièces nécessaires.

M. le Président. — Plus personne ne demandant la parole, je mets aux voix l'article 2.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 3. Le montant des loyer, canon, redevance ou indemnité fixé conformément à l'article 2 reste d'application jusqu'au 31 décembre 1982 même en cas de modification d'identité ou de qualité des contractants ou en cas de renouvellement du bail entre les mêmes parties.

Art. 3. Het bedrag van de huur, de cijns, de canon of de vergoeding bepaald overeenkomstig artikel 2 blijft van toepassing tot 31 december 1982, zelfs wanneer de identiteit of de hoedanigheid van de contractanten verandert of wanneer de huurovereenkomst vernieuwd wordt tussen dezelfde partijen.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 4. § 1er. Les conventions auxquelles s'applique la présente loi sont prorogées de plein droit jusqu'au 31 décembre 1982.

§ 2. Le preneur jouit du bénéfice de la prorogation, même à l'égard de l'acquéreur de l'immeuble ou d'une partie de l'immeuble.

§ 3. Le preneur peut toutefois, durant cette période de prorogation du bail, mettre fin à celui-ci à tout moment en observant les délais convenus ou déterminés par l'usage des lieux.

La résiliation doit être faite par lettre recommandée à la poste.

§ 4. Celui qui donne l'immeuble en jouissance ne peut demander le retrait de la prorogation que dans les cas suivants :

a) Lorsqu'un manquement grave du preneur à ses obligations ou tout fait illicite du preneur rend impossible la continuation des rapports contractuels entre le preneur et celui qui donne l'immeuble en jouissance;

b) Lorsque celui qui donne l'immeuble en jouissance, ses descendants, ses enfants adoptifs, ses ascendants, son conjoint, les descendants, ascendants ou enfants adoptifs de celui-ci, ses collatéraux ou les collatéraux de son conjoint jusqu'au deuxième degré inclus occuperont effectivement le bien;

c) Lorsque celui qui donne l'immeuble en jouissance a la volonté de le reconstruire en tout ou en partie et que le coût de la reconstruction est supérieur à trois fois le loyer annuel.

La volonté de celui qui donne l'immeuble en jouissance est établie par la communication d'une copie du permis de bâtir à lui octroyé.

§ 5. En cas de retrait de la prorogation en vertu du § 4, b ou c, le congé doit être donné par lettre recommandée à la poste, en observant les délais convenus ou déterminés par l'usage des lieux et il doit mentionner le motif exact et le délai pour lesquels il est donné.

§ 6. L'occupation ou la reconstruction doit avoir lieu ou être commencée dans les trois mois qui suivent le délaissement des lieux par le preneur; l'occupation doit être effective et continue pendant deux ans au moins.

Lorsque celui qui donne l'immeuble en jouissance, sans justifier d'un motif grave, ne réalise pas l'occupation prévue ou ne commence pas la reconstruction prévue, le preneur a droit à une indemnité équivalente à la moitié du loyer annuel, éventuellement majorée d'un montant suffisant pour obtenir dédommagement intégral du préjudice subi.

§ 7. Les dispositions des §§ 1er à 6 du présent article ne sont pas applicables en cas d'expropriation ou d'acquisition de l'immeuble ou de partie de celui-ci pour cause d'utilité publique.

En outre, elles ne peuvent faire obstacle ni au droit des administrations publiques, établissements d'utilité publique et associations sans but lucratif ayant pour objet l'enseignement ou l'hospitalisation, d'affecter à un service d'intérêt général des immeubles leur appartenant, ni à l'exécution des travaux d'utilité publique ou reconnus indispensables par les pouvoirs compétents dans un intérêt de salubrité ou sécurité publique.

Art. 4. § 1. De overeenkomsten waarop deze wet van toepassing is, worden van rechtswege verlengd tot 31 december 1982.

§ 2. De huurder geniet het voordeel van de verlenging zelfs ten aanzien van de koper van het onroerend goed of gedeelte ervan.

§ 3. De huurder kan nochtans tijdens deze periode van verlenging de huur op elk ogenblik beëindigen met inachtneming van de overeengekomen of de door de gebruiken van de streek vastgestelde termijnen.

De opzegging dient te geschieden bij een ter post aangetekend schrijven.

§ 4. Degene die het genot van het goed verschaft kan de intrekking van de verlenging slechts eisen in volgende gevallen :

a) Wanneer een ernstige tekortkoming van de huurder aan zijn verplichtingen of elke ongeoorloofde handeling van de huurder, de voortzetting van de contractuele verhoudingen tussen de huurder en degene die het genot van het goed verschaft, onmogelijk maakt;

b) Wanneer degene die het genot van het goed verschaft, zijn afstammelingen, zijn aangenomen kinderen, zijn bloedverwanten in de opgaande lijn, zijn echtgenoot of diens afstammelingen, bloedverwanten in opgaande lijn of aangenomen kinderen, zijn bloedverwanten in de zijlijn of die van zijn echtgenoot tot en met de tweede graad, het goed effectief betrekken;

c) Wanneer degene die het genot van het goed verschaft van plan is het goed geheel of gedeeltelijk te herbouwen, en de kosten driemaal de jaarlijkse huurprijs te boven gaan.

Het voornemen hiertoe van degene die het genot van het goed verschaft, blijkt uit de mededeling van een afschrift van de verleende bouwvergunning.

§ 5. Bij intrekking van de verlenging gegrond op § 4, b of c, dient de opzegging te geschieden bij ter post aangetekend schrijven met inachtneming van de overeengekomen of de door de gebruiken van de streek vastgestelde termijnen, waarin de juiste reden en de opzegtermijn wordt aangegeven.

§ 6. Het goed moet in gebruik worden genomen of de herbouw moet een aanvang nemen binnen drie maanden na de ontruiming door de huurder; de ingebruikneming moet effectief zijn en ononderbroken minstens twee jaar duren.

Wanneer degene die het genot van het goed verschaft, zonder van een gewichtige reden te doen blijken, het goed niet in gebruik neemt of met de herbouw ervan niet begint zoals is voorgeschreven, heeft de huurder recht op een vergoeding gelijk aan de helft van de jaarlijkse huurprijs, eventueel verhoogd met een voldoende bedrag om hem volledig schadeloos te stellen voor het geleden nadeel.

§ 7. De bepalingen van de §§ 1 tot 6 van dit artikel zijn niet van toepassing wanneer het onroerend goed of gedeelte ervan ten algemene nutte wordt onteigend of verworven.

Bovendien mogen zij niet in de weg staan van het recht van openbare besturen, instellingen van openbaar nut en voor onderwijs- of verplegingsdoeleinden opgerichte verenigingen zonder winstoogmerk, om een onroerend goed dat hun toebehoort, te bestemmen voor een dienst van algemeen nut, noch aan de uitvoering van werken ten algemene nutte of door de bevoegde overheid onmisbaar bevonden in het belang van de openbare veiligheid of de gezondheid.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 5. Lorsqu'un bail, conclu avant le 1er janvier 1978 et prorogé en vertu de la présente loi, n'a pas prévu l'adaptation du loyer, celui qui donne l'immeuble en jouissance peut exiger que le loyer convenu soit majoré du pourcentage fixé à l'article 2, § 1er, de la présente loi.

Cette majoration ne prendra cours qu'après demande adressée au preneur par lettre recommandée à la poste et elle n'aura d'effet qu'à dater de la demande.

Art. 5. Wanneer een huurovereenkomst, afgesloten vóór 1 januari 1978 en verlengd krachtens deze wet, niet voorziet in een aanpassing van de huurprijs, mag degene die het genot van het goed verschaft, eisen dat de bedongen huurprijs verhoogd wordt met het in artikel 2, § 1, van deze wet bepaalde percentage.

Deze verhoging gaat eerst in na verzoek bij ter post aangetekend schrijven aan de huurder gericht, en wordt eerst van kracht op de datum van het verzoek.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 6. Toute action fondée en tout ou en partie sur la présente loi se prescrit par un an, à compter des faits qui l'ont motivée.

Art. 6. Elke vordering die geheel of gedeeltelijk gegrond is op deze wet, verjaart door verloop van één jaar na de feiten die er aanleiding toe geven.

— Adopté.

Aangenomen.

De Voorzitter. — De heren Van In en Vandezande stellen een amendement voor ertoe strekkend een artikel 7bis (nieuw) in te voegen. Mij lijkt het echter logischer dit amendement te behandelen na artikel 6.

Is de Senaat het daarmee eens? (*Instemming.*)

Het amendement zou er dan toe strekken een artikel 6bis (nieuw) in te voegen, luidend :

« Toute action fondée, fût-ce en partie seulement, sur la présente loi implique l'obligation d'adresser au préalable une requête verbale ou écrite au juge de paix aux fins de faire appeler les parties au litige en conciliation. Le greffier délivre reçu de cette requête et convoque les parties à l'audience en conciliation la plus proche où la cause pourra être examinée.

Il est dressé procès-verbal de leur comparution. Si un accord intervient, le procès-verbal en constate les termes et l'expédition vaut titre exécutoire.

A défaut d'accord, le juge de paix peut, si les parties sont présentes ou représentées, entendre leurs réclamations et statuer en la cause, à moins qu'il ne soit demandé remise à une autre audience.

Dans ce cas, et même si la partie défenderesse ne s'est pas présentée en conciliation, le juge de paix fixe immédiatement la date à laquelle le litige sera examiné en audience publique. Moyennant paiement du droit de mise au rôle par la partie demanderesse, la partie défenderesse est convoquée par pli judiciaire, conformément à l'article 46 du Code judiciaire. »

« Elke vordering die, zij het slechts ten dele, op deze wet is gegrond, houdt de verplichting in zich vooraf bij wijze van mondeling of schriftelijk verzoek tot de vrederechter te richten ten einde het geschil aan een verzoeningszitting te onderwerpen. De griffier geeft ontvangstbewijs van dit verzoek en roept de partijen op voor de eerstvolgende nuttige verzoeningszitting.

Van de verschijning van partijen wordt proces-verbaal opgemaakt. Geraken ze tot een overeenkomst, dan wordt zulks in het proces-verbaal opgenomen en de uitgifte ervan geldt als uitvoerbare titel.

Bij gebrek aan overeenkomst kan de vrederechter, wanneer de partijen aanwezig of vertegenwoordigd zijn, hun bezwaren horen en nopens de betwisting vonnissen tenzij om uitstel van behandeling wordt verzocht.

In dit geval en ook wanneer de verwerende partij zich niet ter verzoeningszitting heeft aangeboden, bepaalt de vrederechter onmiddellijk de datum waarop de betwisting in openbare zitting zal worden behandeld. Mits betaling van het rolrecht door de eisende partij wordt de verwerende partij opgeroepen bij gerechtsbrief zoals is bepaald onder artikel 46 van het Gerechtelijk Wetboek. »

Het woord is aan de heer Van In.

De heer Van In. — Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de minister, dames en heren, ik heb het gevoel dat de Senaat nogal licht over bepaalde teksten heen stapt. Ik hoop dat dit niet het geval zal zijn voor deze tekst. Ons amendement beoogt in wezen slechts het herstel van de procedureregeling waarin reeds werd voorzien door de oude wetgeving van december 1977 en november 1978.

Indien men ons amendement niet aanvaardt, zullen de huurgeschillen, en vooral de huurgeschillen met betrekking tot het regelen van de huurprijzen, bij dagvaarding door de deurwaarder worden ingeleid voor de vrederechter. Dergelijke onpersoonlijke en niet-goedkope actie zal de relatie tussen eigenaar en huurder niet verbeteren. Van deze mensen wordt nochtans verwacht dat zij langer met elkaar overeenkomen dan de datum waarop een eventuele huurprijs opnieuw moet worden vastgelegd.

Indertijd werd er voor de regeling van geschillen in een specifieke procedure voorzien die drie luiken bevatte : ten eerste, de verplichting om bij betwisting over de huurprijs de zaak in verzoening aanhangig te maken voor de vrederechter; ten tweede, de mogelijkheid om voor de vrederechter een akkoord te sluiten met kracht van uitvoering; ten derde, de mogelijkheid om, ingeval er geen akkoord wordt bereikt, de zaak ten gronde voor de rechter te behandelen door een eenvoudige verwijzing en oproep per brief.

In de commissie werd gezegd dat het niet bewezen is dat deze verzoeningsprocedure tot een humanisering van de rechtspraak heeft bijgedragen. De vertegenwoordiger van de minister bleef ons echter het antwoord schuldig op de vraag naar meer gegevens ter illustratie. Er zijn geen statistische gegevens voorhanden nopens het welslagen van een verzoeningsprocedure, evenmin als er gegevens voorhanden zijn nopens de huurprijsbepalingen na verbeteringswerken aan een eigendom. Dit werd in de commissie toegegeven. Wij zijn dus allesbehalve volledig ingelicht, maar op grond van de ervaringen uit mijn eigen rechtspraktijk kan ik u verzekeren dat dit amendement de verhoudingen tussen eigenaar en huurder tenminste niet slechter zal maken. Ik vraag derhalve met aandrang dat deze verzoeningsprocedure opnieuw in de tekst zou worden opgenomen zoals dit vroeger het geval was en zoals dit nu nog het geval is voor betwistingen inzake het bepalen van de pachtprijs van hoevebedrijven. (*Applaus op de banken van de Volksunie.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan de rapporteur.

De heer Van Rompaey, rapporteur. — Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de minister, dames en heren, het amendement van de heren Van In en Vandezande werd grondig en langdurig besproken in de commissie. In de huidige wetgeving bestaat nog de mogelijkheid tot oproep in verzoening. Wanneer de verhouding tussen de partijen niet slecht is, dan is de verzoening mogelijk en zullen de partijen uiteraard sneller een beroep doen op de huidige bestaande mogelijkheid tot verzoening. Indien de verhouding tussen de partijen nu reeds niet goed is en de verplichte verzoeningsprocedure in de wet zou worden ingeschreven, zou zulks een slag in het water zijn. Het zou niet alleen tijdverlies maar ook kosten met zich brengen. Daarom was de meerderheid in de commissie van oordeel dat dit amendement dat tot doel heeft een artikel 7bis in te lassen, niet kon worden aanvaard. Dit amendement werd dan ook verworpen. (*Applaus op de banken van de CVP.*)

M. le Président. — Nous passons au vote sur l'amendement de MM. Van In et Vandezande.

Wij gaan over tot de stemming over het amendement van de heren Van In en Vandezande.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

133 membres sont présents.

133 leden zijn aanwezig.

91 votent non.

91 stemmen neen.

11 votent oui.

11 stemmen ja.

31 s'abstiennent.

31 onthouden zich.

En conséquence, l'amendement n'est pas adopté.

Derhalve is het amendement niet aangenomen.

Ont voté non :

Hebben neen gestemd :

MM. Adriaenssens, Aerts, Akkermans, André, Belot, Boel, Califice, Carpels, Claeyss, Conrotte, Cooreman, Mme Coorens, MM. Coppens, Dalem, Mme De Backer-Van Ocken, MM. De Baere, De Bondt, de Clippele, Deconinck, De Cooman, De Kerpel, Delmotte, Mme De Pauw-Deveene, M. De Smeyster, Mme D'Hondt-Van Opdenbosch, MM. Donnay, le comte du Monceau de Bergendal, Egelseers, Férier, Geens, Gerits, Gijs, Mme Gillet (Lucienne), MM. Gramme, Grosjean, Hancké, Hiernaux, Houben, Hubin, Jandrain, Mmes Jortay-Lemaire, Julliams, MM. Knuts, Kuylen, Lagae, Lagasse, Lallemand, Leclercq (Robert), Lepaffe, Lutgen, Mainil, Matthys, Moureaux (Serge), Mouton, Op 't Eynde, Mme Panneels-Van Baelen, MM. Paque, Pecriaux, Peetermans (Edgard), Peetermans (Jules), Pouillet, Mme Remy-Oger, MM. Rutten, Secuws, Smeers, Mme Smitt, M. Sondag, Mme Staels-Dompas, MM. Tilquin, Toussaint (Théo), Trussart, Mme Tyberghien-Vandenbussche, MM. Uyttendaele, Van Daele, Vandenabeele, Van Der Niepen, Vangeel, Vangronsveld, Vanhaverbeke, Van Herreweghe, Van houtte, Van Nevel, Vannieuwenhuyze, Mme Van Puymbroeck, MM. Van Rompaey, Verbist, Weckx, Windels, Wyninckx et Leemans.

Ont voté oui :

Hebben ja gestemd :

MM. Capoen, Debussère, Luyten, Maes (Robert), Peeters (Paul), Peeters (Walter), Van der Elst, Vandezande, Van In, Van Ooteghem et Vercaigne.

Se sont abstenus :

Hebben zich onthouden :

MM. Bock, Clerdent, Coen, Daems, Declercq (Roger), Decoster, de Donnéa, Mme Delruelle-Ghobert, Descamps, Doumont, Février, Gillet (Jean), Mme Godinache-Lambert, M. Harry, Mme Herman-Michielsens, M. Lagneau, Mme Mayence-Goossens, MM. Noerens, Nutkewitz, Pede, Royen, Toussaint (Michel), Vandenhaute, Vandermarliere, Vandermeulen, Vanderpoorten, Van Herck, Van Roye, Vermeiren, Waltniel et Wathélet (Jacques).

De Voorzitter. — Artikel 7 luidt :

Art. 7. La loi du 23 décembre 1980 réglant temporairement les baux et autres conventions concédant la jouissance d'un immeuble est abrogée.

Art. 7. De wet van 23 december 1980 tot tijdelijke regeling van de huur- en andere overeenkomsten die het genot van een onroerend goed verlenen wordt opgeheven.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 8. La présente loi entre en vigueur au 1er janvier 1982.

Art. 8. Deze wet treedt in werking op 1 januari 1982.

— Adopté.

Aangenomen.

De Voorzitter. — Wij stemmen thans over het ontwerp van wet in zijn geheel.

Nous allons procéder maintenant au vote sur l'ensemble du projet de loi.

— Il est procédé au vote nominatif sur l'ensemble du projet de loi.

Er wordt tot naamstemming overgegaan over het ontwerp van wet in zijn geheel.

138 membres sont présents.

138 leden zijn aanwezig.

102 votent oui.

102 stemmen ja.

3 votent non.
3 stemmen neen.
33 s'abstiennent.
33 onthouden zich.

En conséquence, le projet de loi est adopté.
Derhalve is het ontwerp van wet aangenomen.

Il sera soumis à la sanction royale.
Het zal aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd.

Ont voté oui :
Hebben ja gestemd :

MM. Adriaensens, Aerts, Akkermans, André, Basecq, Belot, Bens, Boel, Califice, Capoen, Carpels, Claeys, Conrotte, Cooreman, Mme Coorens, MM. Coppens, Dalem, Mme De Backer-Van Ocken, MM. De Baere, De Bondt, Debussère, Deconinck, De Cooman, De Kerpel, Delmotte, Mme De Pauw-Deveen, M. De Smeyter, Mme D'Hondt-Van Opendenbosch, MM. Donnay, le comte du Monceau de Bergendal, Egelméers, Eicher, Férrir, Geens, Gerits, Gijs, Mme Gillet (Lucienne), MM. Gramme, Grosjean, Hancké, Hiernaux, Houben, Hubin, Jandrain, Mmes Jortay-Lemaire, Julliams, MM. Knuts, Kuylen, Lagae, Lagasse, Lallemand, Leclercq (Robert), Lepaffé, Lutgen, Luyten, Maes (Robert), Mainil, Matthys, Moureaux (Serge), Mouton, Op 't Eynde, Mme Panneels-Van Baelen, MM. Paque, Peciaux, Peetermans (Jules), Peeters (Paul), Peeters (Walter), Mme Pétry, M. Pouillet, Mme Remy-Oger, MM. Royen, Rutten, Seeuws, Smeers, Mme Smitt, M. Sondag, Mme Staels-Dompas, MM. Tilquin, Toussaint (Théo), Trussart, Mme Tyberghien-Vandenbussche, MM. Uyttendaele, Vandenaabeele, Van der Elst, Van Der Niepen, Vandezande, Vangeel, Vangronsveld, Vanhaverbeke, Van Herreweghe, Van In, Van Nevel, Vannieuwenhuyze, Van Ooteghem, Mme Van Puymbroeck, MM. Van Rompaey, Van Roye, Verbist, Weckx, Windels, Wyninckx et Leemans.

Ont voté non :
Hebben neen gestemd :

MM. de Clippele, Peetermans (Edgard) et Vercaigne.

Se sont abstenus :
Hebben zich onthouden :

MM. Bascour, Bock, Clerdent, Coen, Cuvelier, Daems, Declercq (Roger), Decoster, de Donnéa, Mme Delruelle-Ghobert, MM. Descamps, Doumont, Février, Gillet (Jean), Mme Godinache-Lambert, M. Hatry, Mme Herman-Michielsens, M. Lagneau, Mme Mayence-Goossens, MM. Noerens, Nutkewitz, Pede, Toussaint (Michel), Van Daele, Vandenhaute, Vandermarliere, Vandermeulen, Vanderpoorten, Van Herck, Van houtte, Vermeiren, Waltniel et Wathélet (Jacques).

De Voorzitter. — Ik veronderstel dat de leden die zich hebben onthouden, zulks gedaan hebben om de reeds eerder opgegeven reden. (*Instemming.*)

Voor het verder verloop van onze werkzaamheden neem ik aan dat de Senaat het aan de zorgen van de Voorzitter zal willen overlaten...

De heer Wyninckx. — Bij volmacht !

De Voorzitter. — ...om datum en agenda van onze volgende bijeenkomst te bepalen. Onmiddellijk na afloop van deze vergadering zal ik daarover met de fractievoorzitters overleg plegen.

Pour la suite de nos travaux, je vous propose de laisser au président, en accord avec les chefs de groupe, le soin de fixer le prochain ordre du jour. (*Assentiment.*)

Mme Pétry. — N'y a-t-il pas un bureau du Sénat pour fixer l'ordre de nos travaux, monsieur le Président ?

VOORSTEL — PROPOSITION

Indiening — Dépôt

De Voorzitter. — De heer Constant De Clercq heeft ingediend een voorstel tot herziening van titel II van de Grondwet, door invoeging van een artikel 24bis betreffende de economische en sociale rechten.

M. Constant De Clercq a déposé une proposition de révision du titre II de la Constitution par l'insertion d'un article 24bis relatif aux droits économiques et sociaux.

Dit voorstel zal worden gedrukt en rondgedeeld.

Cette proposition sera imprimée et distribuée.

De Voorzitter. — Het wordt verwezen naar de commissie voor de Herziening van de Grondwet en de Hervorming der Instellingen.

Elle est renvoyée à la commission de Révision de la Constitution et des Réformes des Institutions.

VOORSTELLEN VAN WET — PROPOSITIONS DE LOI

Indiening — Dépôt

De Voorzitter. — De volgende voorstellen van wet werden ingediend :

1. Door de heer Constant De Clercq :

a) Tot erkenning van de besturen belast met het beheer van de temporalien van de orthodoxe eredienst;

Les propositions de loi ci-après ont été déposées :

1. Par M. Constant De Clercq :

a) Portant reconnaissance des administrations chargées de la gestion du temporel du culte orthodoxe;

b) Betreffende klein verlet bij persoonlijk verschijnen voor het gerecht;

b) Relative au petit chômage pour cause de comparution personnelle devant le tribunal;

c) Tot aanvulling van de wet van 20 september 1948 houdende organisatie van het bedrijfsleven;

c) Complétant la loi du 20 septembre 1948 portant organisation de l'économie;

d) Tot goedkeuring van het Europees Sociaal Handvest;

d) Portant approbation de la Charte sociale européenne;

e) Tot wijziging van de wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeids-overeenkomsten;

e) Modifiant la loi du 3 juillet 1978 relative aux contrats de travail;

f) Tot bescherming van het olympisch symbool en de olympische emblemen;

f) Relative à la protection du symbole et de l'emblème olympiques;

g) Houdende wijziging van de wet van 29 mei 1952 tot inrichting van de Nationale Arbeidsraad;

g) Modifiant la loi du 29 mai 1952 organique du Conseil national du travail;

2. Door de heren du Monceau de Bergendal en Tilquin, betreffende de bekendmaking van de ambten of mandaten in België of in het buitenland uitgeoefend door de leden van het Parlement, de leden van de bestendige deputatie van de provincieraden, de burgemeesters en de schepenen;

2. Par MM. du Monceau de Bergendal et Tilquin, relative à la publication des fonctions ou mandats exercés en Belgique ou à l'étranger par les membres du Parlement, les députés permanents des provinces, les bourgmestres et les échevins;

3. Door de heer Cooreman, strekkende tot relance van de investeringen en de tewerkstelling;

3. Par M. Cooreman, tendant à la relance des investissements et de l'emploi;

4. Door mevrouw Hanquet, tot regeling van alimentatievorderingen door bemiddeling van een Rijksbureau voor Alimentatievorderingen;

4. Par Mme Hanquet, organisant le règlement des créances alimentaires par l'intermédiaire d'un Office national des créances alimentaires;

5. Door de heren Poma en Lallemand, betreffende zwangerschapsafbreking en opschorting van de artikelen 350, 351, 352, 353 en 383, vijfde lid, en volgende van het Strafwetboek;

5. Par MM. Poma et Lallemand, relative à l'interruption de grossesse et suspension des articles 350, 351, 352, 353 et 383, alinéa 5, et suivants du Code pénal;

6. Par M. Lagasse :

a) Modifiant l'article 6 de la loi spéciale du 8 août 1980 de réformes institutionnelles;

6. Door de heer Lagasse :

a) Tot wijziging van artikel 6 van de bijzondere wet tot hervorming der instellingen van 8 augustus 1980;

b) Complétant la loi du 5 décembre 1968 sur les conventions collectives de travail et les commissions paritaires en vue d'adapter les institutions paritaires aux régions créées par l'article 107^{quater} de la Constitution;

b) Tot aanvulling van de wet van 5 december 1968 betreffende de collectieve arbeidsovereenkomsten en de paritaire commissies ten einde de paritaire organen aan te passen aan de gewesten ingesteld bij artikel 107^{quater} van de Grondwet;

c) Relative à la motivation des actes des autorités administratives;

c) Betreffende de motivering van bestuursrechtelijke handelingen;

7. Par MM. Lagasse et Jules Peetermans, complétant l'article 7, § 3, de la loi du 2 août 1963 sur l'emploi des langues en matière administrative;

7. Door de heren Lagasse en Jules Peetermans, tot aanvulling van artikel 7, § 3, van de wet van 2 augustus 1963 op het gebruik van de talen in bestuurszaken;

8. Par M. Lagasse, modifiant l'article 1690 du Code civil relatif aux conditions d'opposabilité aux tiers de la cession de créance, ainsi que les articles 1295 et 2075 du même Code.

8. Door de heer Lagasse, tot wijziging van artikel 1690 van het Burgerlijk Wetboek betreffende de voorwaarden waaronder een overdracht van schuldvordering aan derden kan worden tegengeworpen, en tot wijziging van de artikelen 1295 en 2075 van hetzelfde Wetboek.

— Ces propositions de loi seront imprimées et distribuées.

Deze voorstellen van wet zullen worden gedrukt en rondgedeeld.

M. le Président. — Il sera statué ultérieurement sur leur prise en considération.

Er zal later over de inoverwegingneming worden beslist.

Le Sénat s'ajourne jusqu'à convocation ultérieure.

De Senaat gaat uiteen tot nadere bijeenroeping.

La séance est levée.

De vergadering is gesloten.

(La séance est levée à 15 h 40 m.)

(De vergadering wordt gesloten te 15 u. 40 m.)